

**Republika Hrvatska
Ministarstvo znanosti obrazovanja i športa**

NASTAVNI PLAN I PROGRAM

Područje: **Graditeljstvo, geodezija i građevinski materijali**

Zanimanje: **Pomoćni soboslikar-ličilac**

I OPĆI PODACI O PROGRAMU-ZANIMANJU

OBRAZOVNO PODRUČJE:

Graditeljstvo, geodezija i građevinski materijali

NAZIV ZANIMANJA:

POMOĆNI SOBOSLIKAR-LIČILAC

TRAJANJE OBRAZOVANJA:

Dvije godine

POSEBNI UVJETI ZA UPIS:

Zdravstvena sposobnost - kontraindikacije

CILJ OBRAZOVNOG PROGRAMA:

Osim općih ciljeva, znanja, vještina i stavova za osobni razvoj i daljnje učenje, obrazovni program učenicima omogućuje stjecanje praktičnih i teoretskih znanja i vještina za obavljanje poslova POMOĆNI SOBOSLIKAR-LIČILAC.

STANDARD ZANIMANJA

- 1 Naziv zanimanja: Pomoćni soboslikar-ličilac**
- 2 Razina složenosti: II**
- 3 Opće kompetencije:**
 - a) sposoban je sudjelovati u jednostavnoj usmenoj i pismenoj komunikaciji;
 - b) sposoban je sudjelovati u grupnoj raspravi;
 - c) sposoban je čitati i sintetizirati podatke iz dokumenata o istoj temi;
 - d) posjeduje osnovna matematička znanja potrebna za razumijevanje zakonitosti u prirodi i društvu te je osposobljen za primjenu znanja u životu i struci;
 - e) posjeduje vještina samostalnog računanja, crtanja i mjerena prema uputama, kao i preciznost u radu;
 - f) primjenjuje stečeno znanje stranog jezika u osnovnim oblicima komunikacije;
 - g) primjenjuje usvojene metode učenja i usavršava nove;
 - h) posjeduje znanje potrebno za korištenje aplikacija za tabelarni prikaz i izračun;
 - i) posjeduje znanje potrebno za izradu prezentacije;
 - j) posjeduje samosvijest i koncentraciju da obrazloži svoj obavljeni zadatak;
 - k) posjeduje svijest o važnosti svog zanimanja u izgradnji zgrade i udobnom životu stanara u njihovim domovima;
 - l) preuzima odgovornost za svoj zadatak korištenjem vlastitog plana kako bi ostvario zadane ciljeve.

4 Stručne kompetencije:

- usvojiti znanja potrebna za prepoznavanje opasnosti na radnom mjestu;
- usvojiti stav o obaveznoj primjeni i posebne mjere zaštite pri radu;
- steći vještinu izbora i korištenja alata i strojeva i radne sprave potrebne za rad na siguran i bezopasan način;
- usvojiti ekološka znanja potrebna za uspješno obavljanje posla;
- usvojiti znanja o vrstama podloga i materijala s pomoću kojih će izvoditi radove,
- ovladati vještinama vezanim uz sanaciju i pripremu podloge;
- steći znanja o osnovnim vezivnim i pomoćnim ličilačkim materijalima;
- treba svladati vještine poslojavanja i završnog obojenja mineralnih, drvenih i metalnih podloga;
- spoznati osnovne estetske principe za bojenje eksterijera i interijera;
- spoznati osnovna kemijska svojstva i karakteristike podloga i materijala;
- naučiti samostalno raditi, raditi u grupi ustrajnosti i korektnosti;
- shvatiti nužnost i načine pri uskladištenju alata i materijala;
- naučiti upotrebljavati kompjutor i stručnu literaturu potrebnu za informiranje o novim materijalima i alatima.

Opis stručnog standarda *

Glavna svrha	Ključni poslovi	Kompetencije
	Radovi na pripremi podloga	<ul style="list-style-type: none"> -sposoban je izabrati i sam interpretirati potrebne informacije (upute o radu) -sposoban je prilikom rada pridržavati se svih pravila za rad na siguran način -usvojiti znanja o vrstama podloga i materijala s pomoću kojih će izvoditi radove -ovladati vještinama vezanim uz sanaciju i pripremu podloge -steći znanja o osnovnim vezivnim i pomoćnim ličilačkim materijalima
Upoznavanje tehnoloških standarda te svladavanje vještina pripreme i završne obrade podlove	Temeljeni i jednostavniji premazi na podlogama	<ul style="list-style-type: none"> -steći znanja o osnovnim, vezivnim i pomoćnim ličilačkim materijalima -treba svladati vještine oslojavanja i jednostavnog završnog obojenja mineralnih, drvenih i metalnih podloga -poznae vrste i svojstva materijala koji se upotrebljavaju u radu -soboslikar-ličilac poznae vrste i svojstva materijala za izradu jednostavnijih naličja -sposoban je izračunati potreban materijal i vrijeme za izradu jednostavnijih naličja -sposoban je u svim fazama pripreme i izvedbe radova voditi računa o ekološkim zahtjevima
	Završna jednostavnija obojenja podloga	-sposoban je objasniti tehnologiju i ima potrebnu manualnu vještinu za izvesti završnu jednostavnu obradu svih vrsta podloga
	Rukovanje priborom, alatima i strojevima	-sposoban je rukovati priborom, alatima, strojevima i uređajima koji se koriste u ličilačkoj struci
	Održavanje pribora, alata radnih sprava i strojeva u struci	-sposoban je čistiti i rukovati priborom, alatima, strojevima i uređajima koji se koriste u ličilačkoj struci

* **Stručni standard** = Specifikacija mjerodavnosti i kvalitativna razina izvršavanja zadataka vezanih uz tu specifikaciju potrebna za učinkovit rad u sklopu određenog zanimanja.

II NASTAVNI PLAN

RB	NASTAVNI PREDMET	Sati tjedno/ godišnje		Ukupno sati
		1. godina	2. godina	
<i>I. općeobrazovni dio</i>				
1.	Hrvatski jezik	2,5 / 85	2,5 / 70	155
2.	Računalstvo	2 / 68	-	68
3.	Tjelesna i zdravstvena kultura	1,5 / 51	1,5 / 42	93
4.	Vjeronauk / etika	1 / 34	1 / 28	62
Ukupno: općeobrazovni dio		7 / 238	5 / 140	378
<i>II. stručno- teorijski dio</i>				
5.	Strani jezik	1 / 34	1 / 28	62
6.	Poduzetništvo	-	1 / 28	28
7.	Matematika u struci	2 / 68	1 / 28	96
8.	Ličilačke podloge i materijali	2 / 68	3 / 84	152
9.	Ličilački radovi	3/102	2/56	158
10.	Izborni predmet : <i>Crtanje s osnovama obojenja</i> <i>Ekologija</i>	-	2 / 56	56
Ukupno: stručno - teorijski dio		8 / 272	10 / 280	552
Ukupno: I + II		15 / 510	15 / 420	930
<i>III. praktični dio</i>				
11.	Praktična nastava	14 / 504	14 / 504	1008
UKUPNO: I. + II. + III.		29 / 1014	29 / 924	1938

Napomena:

Godišnji fond sati za 1. razred planiran je na bazi 17 tjedana teoretske nastave i 18 tjedana praktične nastave, a za 2. razred na bazi 14 tjedana teoretske nastave i 18 tjedana praktične nastave.

Škole koje ne izvode nastavu po modelu „ tјedan za tјedan „, dužne su ostvariti planirani godišnji fond sati po predmetima neovisno o modelu izvođenja nastave.

III OBVEZNI NAČIN PROVJERAVANJA ZNANJA I UMIJEĆA

Nastavni predmet	Obvezni način provjere
Hrvatski jezik	usmeno, pisano
Računalstvo	usmeno, pisano
Tjelesna i zdravstvena kultura	usmeno, praktično
Vjerouak/etika	usmeno, pisano
Strani jezik	usmeno, pisano
Poduzetništvo	usmeno, pisano
Matematika u struci	usmeno, pisano
Ličilačke podloge i materijali	usmeno, pisano,praktično
Ličilački radovi	usmeno, pisano, praktično
Crtanje i osnove obojenja	usmeno, pisano, crtanje
Ekologija	usmeno, pisano, crtanje
Praktična nastava	usmeno, praktični radovi, vođenje dnevnika

IV POTREBNA STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA¹

Nastavni predmet	Nastavnik	Izobrazba
Hrvatski jezik	profesor	prof. hrvatskog jezika i književnosti
Računalstvo	profesor	prof. matematike i informatike, dipl. ing. smjer računalska tehnika
Tjelesna i zdravstvena kultura	profesor	prof. tjelesne i zdravstvene kulture
Vjerouak	profesor	dipl. teolog, dipl. kateheta
Etika	profesor	prof. filozofije, dipl. teolog, dipl. kateheta
Strani jezik	profesor	prof. odgovarajućeg jezika i književnosti
Poduzetništvo	profesor	dipl. ekonomist
Matematika u struci	profesor	prof. ili dipl. ing. matematike ili dipl.ing. grad. ili dipl. ing. arh
Ličilačke podloge i materijali	profesor	akademski slikar, akademski kipar, akademski slikar ili kipar-restaurator, profesor likovne kulture, dipl. inženjer arhitekture, inženjer grafičke tehnologije, dipl. inženjer građevinarstva
Ličilački radovi	profesor	akademski slikar, akademski kipar, akademski slikar ili kipar-restaurator, profesor likovne

¹ Temeljni propis je Pravilnik o stručnoj spremi i pedagoško- psihološkom obrazovanju nastavnika u srednjem školstvu.

		kulture, dipl. inženjer arhitekture, inženjer grafičke tehnologije, dipl. inženjer građevinarstva
Crtanje	profesor	akademski slikar, akademski kipar, akademski slikar ili kipar-restaurator, profesor likovne kulture, dipl. inženjer arhitekture, inženjer grafičke tehnologije, dipl. inženjer građevinarstva, dipl. inženjer kemijske tehnologije, dipl. inženjer zaštite na radu.
Ekologija	profesor	akademski slikar, akademski kipar, akademski slikar ili kipar-restaurator, profesor likovne kulture, dipl. inženjer arhitekture, inženjer grafičke tehnologije, dipl. inženjer građevinarstva, dipl. inženjer kemijske tehnologije, dipl. inženjer zaštite na radu.
Praktična nastava	profesor ili stručni učitelj	akademski slikar, akademski kipar, akademski slikar ili kipar-restaurator, profesor likovne kulture, dipl. inženjer arhitekture, inženjer grafičke tehnologije, dipl. inženjer građevinarstva soboslikar – ličilac – tehničar, soboslikar – ličilac

¹ Temeljni propis je Pravilnik o stručnoj spremi i pedagoško- psihološkom obrazovanju nastavnika u srednjem školstvu.

V IZVOĐENJE PROGRAMA

RAD S UČENICIMA U SKUPINAMA

Nastavni predmet	Nastavnik	Razred	Minimalan broj sati vježbi	Najveći broj učenika u skupini
Računalstvo	profesor	1	60	15
Praktična nastava	profesor ili stručni učitelj	1. 2.	504 504	15 15

MINIMALNI MATERIJALNI UVJETI ZA IZVOĐENJE PROGRAMA

Prostor	Oprema	Nastavni predmet
Specijalizirana učionica	16 računala povezanih u mrežu s mogućnošću pristupa Internetu (računalo nastavnika s CD pisačem), LCD projektor, pisač, programska oprema za obradu teksta, tablični proračun i baze podataka	Računalstvo Stručni predmeti
Praktikum/ specijalizirana učionica/ crtaonica	Uzorci materijala	Crtanje i osnove obojenja Izborni stručni predmet Ličilačke podloge i materijali
Radionica	Komplet pribora, pomagala, ručnog alata, strojeva i ručnih električnih alata Dovoljno potrošnog materijala da se mogu izvoditi vježbe.	Praktična nastava Tehnologija ličilačkih radova
Kabinet za nastavnike	Povezan sa praktikumom/ crtaonicom Radno mjesto opremljeno računalom za nastavnika s mogućnošću pristupa internetu i pisačem, programska oprema za obradu teksta, tablični proračun, baze podataka i programima za crtanje na računalu Literatura i svi prateći časopisi.	Ličilačke podloge i materijali Tehnologija ličilačkih radova Crtanje i osnove obojenja Izborni stručni predmet Praktična nastava

VI OKVIRNI NASTAVNI PROGRAMI

Nastavni predmet: Hrvatski jezik

Razred: prvi (1), drugi (2)**Tjedni (ukupni) fond sati:**

Razred	1	2
Broj sati	2,5 (85)	2,5 (70)

UVOD

Nastavni predmet **hrvatski jezik** obuhvaća tri nastavna područja:

- a) hrvatski jezik,
- b) hrvatsku i svjetsku književnost,
- c) jezično izražavanje.

Dvogodišnji program hrvatskoga jezika za nižu stručnu spremu sadržajno je, metodološki i koncepcijски u skladu s Programom hrvatskoga jezika za osnovnu školu.

Program hrvatskoga jezika za osnovnu školu i dvogodišnji program hrvatskoga jezika za nižu stručnu spremu čine zajednički sustav jezičnoga i književnog odgoja i naobrazbe.

Program predviđa gradivo neophodno za stjecanje spoznaja o materinskom jeziku, za praktično služenje jezikom u različitim priopćajnim oblicima i u različitim govornim situacijama na usmenoj i pisanoj razini te upoznavanje književnih djela i kulturne baštine kao duhovnih, estetskih i povijesnih pojavnosti.

Tema i obrazovna postignuća raspoređena su sustavno i međuzavisno. Povezana su programska nastavna područja (jezik, književnost i jezično izražavanje), naglašena je integracija teorijskih s praktičnim sadržajima koja učenicima omogućuje samostalno oblikovanje različitih vrsta tekstova u govoru i pismu.

Jezični su sadržaji uključeni u nastavu književnosti te pisanih i usmenih izražavanja kao jezikoslovna uporišta u interpretacijama književnih tekstova.

Program nastave jezičnog izražavanja prepostavlja praktični rad, vježbe učenika u govorenju, čitanju, pisanju i slušanju, pri čemu učenici proširuju umijeća, vještine i navike stečene u osnovnoj školi. Nastava pravopisa integrirana je u nastavu jezika i usvaja se po načelu kontinuiteta..

Tijekom školske godine pišu se dvije školske zadaće.

SVRHA

Svrha je nastave dvogodišnjega programa hrvatskoga jezika stjecanje temeljnih znanja, sposobnosti, vještina, navika i vrijednosti potrebnih za primjenu svih oblika jezične komunikacije te upoznavanje s hrvatskom književnom i kulturnom baštinom.

CILJEVI

Ciljevi su nastave dvogodišnjega programa hrvatskoga jezika:

- primjeniti temeljna komunikacijska i jezična znanja i vještine te razviti želju učenika za

- trajnim usvajanjem novih znanja o hrvatskome standardnom jeziku i njegovom savršenijom uporabom u usmenom i pisanom obliku;
- usvojiti temeljna znanja o književnosti i hrvatskoj kulturnoj baštini;
 - djelovati u skladu s građanskim i nacionalnim odgojem uvažavajući načela društvenog suživota i demokracije.

ZADAĆE

Zadaće kojima se ostvaruju svrha i ciljevi nastave hrvatskoga jezika:

- povezati osnovnoškolska jezična znanja s novim jezičnim sadržajima i postignućima;
- razvijati komunikacijsku sposobljenost aktivnom primjenom jezičnih djelatnosti (slušanje, govorenje, čitanje, pisanje);
- samostalno izražavati doživljaje, osjećaje, misli i stavove;
- upoznati sustav hrvatskoga standardnog jezika na fonološkoj, gramatičkoj, leksičkoj, stilističkoj, pravogovornoj i pravopisnoj razini;
- upoznati povijest hrvatskoga jezika radi razumijevanja povjesnih okolnosti u kojima se razvijao hrvatski jezik;
- razlikovati standardni jezik i zavičajni idiom;
- usvijestiti potrebu za trajnim stjecanjem jezičnoga znanja;
- upoznati najvažnija reprezentativna djela hrvatske i svjetske književnosti;
- samostalno čitati i razumijevati književna djela;
- razumjeti tekstove različitih funkcionalnih stilova;
- čitati književna djela s razumijevanjem i užitkom;
- upoznati hrvatske kulturne institucije radi izgrađivanja hrvatskog identiteta i svijesti o pripadnosti europskom civilizacijskom krugu.

1. Razred

NASTAVNO PODRUČJE: HRVATSKI JEZIK

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaj
Sporazumijevanje (komunikacija) i jezik	<ul style="list-style-type: none"> • oblikovati, poslati i razumjeti poruku • utvrditi i ukloniti razloge nerazumijevanja poruke • prepoznati neverbalnu komunikaciju • usvojiti pojmove komunikacija (sporazumijevanje) i poruka 	Sporazumijevanje (komunikacija)
	<ul style="list-style-type: none"> • definirati jezik kao sustav znakova • ostvarivati jezik govorom i pismom • prepoznati razlike između govora i pisma • usvojiti pojmove jezikoslovje (lingvistika) i jezikoslovac (lingvist) 	Jezik

Hrvatski standardni jezik i narječja	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati na primjerima standardni jezik • na primjerima istražiti i utvrditi čimbenike standardnoga jezika • poznavati i primjenjivati grafiju hrvatskoga standardnog jezika • odrediti pojam hrvatskoga standardnog jezika • pisati standardnim jezikom termine struke za koju se učenici obrazuju 	Osnovne značajke hrvatskoga standardnog jezika
	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati i imenovati hrvatska narječja • razlikovati narječja od standardnoga jezika • na primjerima istražiti i utvrditi razlike između narječja i standardnog jezika • govoriti i pisati zavičajnim narječjem • usvijestiti potrebu cjeloživotnog učenja standardnoga jezika 	Hrvatska narječja
Fonetika i fonologija	<ul style="list-style-type: none"> • upoznati nastanak glasova standardnoga jezika • prepoznati glasove s obzirom na zvučnost i mjesto tvorbe • razlikovati pojmove: glas, fonem, grafem, fonetika, fonologija 	Nastanak i podjela glasova
Pravogovor i pravopis	<ul style="list-style-type: none"> • usvojiti pojmove pravogovor (orthoepija) i pravopis (ortografija) • primjeniti osnovna pravogovorna i pravopisna pravila • primjeniti vrednote govorenoga jezika • razlikovati glasovne promjene i primjeniti pravila u pisanju • prepoznati i rabiti rečenične i interpunkcijske znakove 	Pravogovorna i pravopisna pravila i glasovne promjene

	<ul style="list-style-type: none"> • dosljedno primjenjivati pravila o pisanju velikih i malih slova • pravilno pisati stručne nazive 	
Morfologija	<ul style="list-style-type: none"> • definirati pojmove morfem i morfologija • imenovati promjenjive i nepromjenjive riječi • prepoznati osnovne značajke imenica, zamjenica, pridjeva i brojeva u tekstu • sklanjati imenice, zamjenice, pridjeve i brojeve • stupnjevati pridjeve • dosljedno primjenjivati pravila o pisanju hrvatskih i stranih imena te stručnog nazivlja 	Imenice, zamjenice, pridjevi i brojevi

NASTAVNO PODRUČJE: JEZIČNO IZRAŽAVANJE

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaj
Uporaba jezika u svakodnevnom sporazumijevanju (komunikaciji)	<ul style="list-style-type: none"> • slušanjem i čitanjem usvojiti raznovrsne načine i oblike uljudnog sporazumijevanja • imenovati oblike obraćanja (pozdrav, zahvala, oslovljavanje, čestitka, iskaz sućuti) • upoznati stilske, sadržajne i jezične osobitosti svakog oblika, načine njegove uporabe i primjenu • spontano se služiti jezičnim (pravogovornim i pravopisnim) sredstvima u obraćanju • prepoznati posljedice uspješnog i neuspješnog sporazumijevanja (komunikacije) 	Oblici govornog i pisanog sporazumijevanja (komunikacije)

Slušanje i čitanje	<ul style="list-style-type: none"> • slušanjem razlikovati pravilno od nepravilnoga čitanja • uočiti obilježja pravilnoga čitanja • uočiti ulogu rečeničnih i interpunkcijskih znakova i njihovu vezu s izgovornim vrednotama • na glas pravilno pročitati poznati tekst 	Obilježja jezične djelatnosti slušanja i čitanja
	<ul style="list-style-type: none"> • slušanjem uočiti razliku između čitanja književnog i neknjiževnog teksta • interpretativno (izražajno) čitati tekst • čitati s razumijevanjem različite vrste tekstova u sebi i na glas 	Vrste čitanja
Govorenje i pisanje	<ul style="list-style-type: none"> • pravilno i razgovijetno izgovarati glasove, riječi, rečenice i tekst • slušanjem prepoznati bitna obilježja jezične djelatnosti govorenja • opisati razlike između jezičnih djelatnosti pisanja i govorenja • na primjerima utvrditi ulogu i važnost vrednota govorenoga jezika • povezati govorenje i pravogovor u različitim govornim situacijama • uočiti važnost šutnje i slušanja • usporediti pisani i govoreni oblik jezika na primjerima • prepoznati i razumjeti potrebu za raznim govornim vrstama 	Govorenje

	<ul style="list-style-type: none"> • pravilno pisati glasove, riječi, rečenice i tekst • uočiti bitna obilježja jezične djelatnosti pisanja • prepoznati odnose između govorene i pisane riječi • zamjećivati razliku u doživljaju napisane i izgovorene poruke • razlikovati govorni i pisani sustav hrvatskoga standardnog jezika • uočiti važnost primjene pravopisnih pravila za učinkovitu pisanu komunikaciju • primjereno se služiti pravopisnim i rečeničnim znakovima u različitim pisanim oblicima • prepoznati i razumjeti potrebu za raznim pisanim vrstama 	Pisanje
	<ul style="list-style-type: none"> • imenovati dijelove sastavka i prepoznati ulogu svakog dijela • osmisliti i izraditi plan pisanja sastavka • jasno i točno oblikovati rečenice i smisleno povezati rečenice u cjelinu • pisati prikladnim stilom i rječnikom • praktično primijeniti stečeno znanje o pisanju sastavka u pisanju školske zadaće • razumjeti zadalu temu i stvaralački pisati na zadani poticaj • izraditi plan pisanja školske zadaće • povezati rečenice u smisleno i logički oblikovan tekst 	Pisanje sastavka

Vrste teksta	<ul style="list-style-type: none"> • razlikovati vrste opisa na temelju slušnoga primanja (subjektivne i objektivne; • književne i neknjiževne; opise vanjskoga i unutrašnjeg prostora) • opisati (portretirati) književni lik na temelju prethodno napravljenog plana opisa • čitati s razumijevanjem različite vrste opisa u sebi i na glas • prepoznati glavne značajke tekstne vrste opisa • izraditi shemu opisa pojma, predmeta ili procesa iz struke i izdvojiti osobitosti • tehničkoga opisa • kratko opisati predmet, pojavu ili proces prema dnevniku stručnoga rada 	Opis
	<ul style="list-style-type: none"> • uočiti osobitosti pripovijedanja • prepoznati i imenovati dijelove fabule • razlikovati pripovijedanje od opisivanja i dijaloga • razlikovati subjektivno i objektivno pripovijedanje te pripovijedanje u prvom i trećem licu • oblikovati sažetak i sažeto prepričati događaj 	Pripovijedanje

NASTAVNO PODRUČJE:

KNJIŽEVNOST

HRVATSKA I SVJETSKA KNJIŽEVNOST

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaj
Pristup književnom djelu	<ul style="list-style-type: none"> • odrediti pojам umjetnosti, književnosti, književnih rodova i vrsta • imenovati vrste umjetnosti • razlikovati usmenu i pisano književnost 	Književnost

	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati značajke lirike na odabranim tekstovima • razlikovati vrste lirske pjesama po temi i oblicima • prepoznati dijalektalnu poeziju 	<p>Lirika Tekstovi: Antun Branko Šimić, <i>Ljubav</i> Dobriša Cesarić, <i>Vagonaši</i> Antun Mihanović, <i>Horvatska domovina</i> Ivan Golub, <i>Oči</i> Antun Gustav Matoš, <i>Jesenje veče</i> Dragutin Domjanić, <i>Ciklame, krvave ciklame</i> Mate Balota, <i>Roženice</i></p>
	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati značajke epike • prepričati fabulu prognog teksta (usmeno i pisano) • razlikovati epske vrste (balada, ep, basna, bajka, novela, pripovijetka, roman) 	<p>Epika Tekstovi: <i>Hasanaginica</i> <i>Ezop, Kokoš i lastavica</i> Ivana Brlić - Mažuranić, <i>Šuma Striborova</i> Vjekoslav Kaleb, <i>Ogledalo</i> Nenad Brixy, <i>Mrtvacima ulaz zabranjen</i> ili George Orwell, <i>Životinjska farma</i></p>
	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati značajke drame i dramske vrste • razlikovati dijalog i monolog • uočiti dramsku radnju i dramske osobe 	<p>Drama Tekst: Plaut, <i>Škrtac</i> (ulomak)</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati diskurzivne oblike (putopis) • nabrojiti ostale književno-znanstvene oblike (dnevnik, memoari, autobiografija) 	<p>Diskurzivni književni oblici Tekst: Matko Peić, <i>Skitnje</i> (ulomak)</p>
Povijest književnosti	<ul style="list-style-type: none"> • upoznati književnosti pretpovjesnog doba na obavijesnoj razini 	Temeljna civilizacijska djela
	<ul style="list-style-type: none"> • upoznati odabране tekstove iz Biblije • uočiti važnost Biblije kao jednog od temeljnih civilizacijskih djela 	Biblija

	<ul style="list-style-type: none"> • pojmovno odrediti klasičnu književnost (starogrčka i starorimska književnost) • utvrditi glavne predstavnike i djela (Homer, Sofoklo, Plaut) • interpretirati odabrane tekstove (ulomci) 	<p>Klasična književnost Tekstovi: Nikola Milićević, <i>Zlatna knjiga svjetske ljubavne poezije</i> (izbor) Biblja (<i>Psalmi, Mudre izreke, Evandelje po Ivanu</i> – tekstovi po izboru) Homer, <i>Ilijada ili Odiseja</i> (ulomak) Sofoklo, <i>Antigona</i> (ulomak)</p>
Povjesna i stilska razdoblja u književnosti	<ul style="list-style-type: none"> • odrediti književnopovjesno razdoblje (trajanje, glavna obilježja, djela) • imenovati vrste srednjovjekovne književnosti i pismenosti • uočiti važnost srednjeg vijeka kao početka hrvatske pismenosti i hrvatske pripadnosti kršćanskoj europskoj civilizaciji • nabrojiti najvažnija ostvarenja hrvatske književnosti i pismenosti • usvojiti pojam tropismenosti i trojezičnosti hrvatske pismenosti i najvažnije spomenike pismenosti na glagoljici, cirilici i latinici • objasniti važnost Bašćanske ploče 	<p>Srednjovjekovna književnost Tekst: <i>Bašćanska ploča</i></p>

KULTURNA BAŠTINA

- prepoznati hrvatsku kulturnu srednjovjekovnu baštinu: starokršćanske crkve, starohrvatsku pleternu ornamentiku, glagoljaško pjevanje i božićne pjesme

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaj
	<ul style="list-style-type: none"> • usvojiti pojmove humanizam, predrenesansa i renesansa • prepoznati glavna obilježja renesansne književnosti • imenovati humanistička središta u Europi i Hrvatskoj • utvrditi najvažnije vrste i oblike hrvatske književnosti humanizma i renesanse • imenovati glavne predrenesansne i renesansne europske i hrvatske pisce i njihova djela • obrazložiti značaj Marka Marulića – oca hrvatske književnosti 	Humanizam, predrenesansna i renesansna književnost Tekstovi: Francesco Petrarca, <i>Kanconijer</i> (jedna pjesma) Giovanni Boccaccio, <i>Decameron</i> (ulomak iz novele) Pjesma hrvatske renesansne književnosti (izbor učenika i nastavnika) Marin Držić, ulomak iz drame po izboru nastavnika
	<ul style="list-style-type: none"> • imenovati prvi hrvatski rječnik 	
	<ul style="list-style-type: none"> • izdvojiti najvažnija obilježja barokne književnosti • imenovati najvažnije hrvatske barokne pisce i djela • obrazložiti značaj Ivana Gundulića za hrvatsku kulturu i književnost 	Barok Tekst: Ivan Gundulić, <i>Dubravka</i> (ulomak)
	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati baroknu kulturnu baštinu u Hrvatskoj • usvojiti temeljne podatke o prvoj hrvatskoj gramatici 	

	<ul style="list-style-type: none"> usvojiti pojmove klasicizam i prosvjetiteljstvo te najvažnija obilježja književnosti imenovati najznačajnije europske i hrvatske pisce te njihova djela 	Klasicizam i prosvjetiteljstvo Tekst: ulomak iz jednog prosvjetiteljskog djela hrvatske književnosti (izbor nastavnika)
	<ul style="list-style-type: none"> usvojiti pojmove romantizam i ilirizam te najvažnija obilježja književnosti imenovati europske i hrvatske pisce razdoblja romantizma i njihova najvažnija djela objasniti društveno-političke i kulturne ciljeve hrvatskog narodnog preporoda objasniti Gajevu reformu pravopisa i uvođenje jedinstvenog hrvatskog književnog jezika utvrditi glavna stilska obilježja i domoljubni duh preporodne književnosti 	Romantizam i ilirski pokret Tekst: Edgar Allan Poe, <i>Crni mačak</i> Pjesnički tekst europske književnosti romantizma (izbor učenika i nastavnika) Budnica (izbor nastavnika) Ivan Mažuranić, <i>Smrt Smailage Čengića</i> (ulomak)
	<ul style="list-style-type: none"> usvojiti podatke o prvoj hrvatskoj operi, hrvatskoj himni i slici Vlahe Bukovca o hrvatskom narodnom preporodu 	

OSNOVNI STANDARDI ZNANJA I VJEŠTINA

1. RAZRED

HRVATSKI JEZIK I JEZIČNO IZRAŽAVANJE

Učenice/učenici:

- razlikuju hrvatski standardni jezik od hrvatskih narječja;
- poznaju i primjenjuju grafijski sustav hrvatskoga standardnog jezika;
- pravilno primjenjuju u pisanju veliko i malo slovo;
- pravilno pišu rečenične znakove (točku, upitnik, uskličnik, zarez);
- standardnim jezikom pišu termine struke za koju se obrazuju;
- razlikuju govorni sustav od pisanoga;
- razumiju dvostruku ulogu jezika: umjetničku i komunikacijsku;
- spontano se govorno izražavaju;
- uljudbeno komuniciraju u svakodnevnim i stručnim govornim situacijama;
- pravilno izgovaraju glasove, riječi, rečenice i tekst;

- čitaju s razumijevanjem;
- prepričavaju događaj i postupak;
- pišu logički, gramatički i pravopisno pravilno o zadanoj temi.

KNJIŽEVNOST I KULTURNA BAŠTINA

Učenice/učenici:

- razlikuju književni od neknjiževnoga teksta;
- prepoznaju književne rodove i vrste;
- uočavaju temu i motive književnih djela;
- prepoznaju glavna stilska sredstva i njihovu ulogu u tekstu;
- samostalno imenuju književnopovijesna razdoblja te prepoznaju njihova obilježja, najznačajnije pisce i djela;
- poznaju najznačajnije hrvatske kulturne institucije i kulturna postignuća.

2. razred

NASTAVNO PODRUČJE: HRVATSKI JEZIK

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaj
Morfologija	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati prezent i njegovo osnovno značenje • utvrditi morfološka obilježja prezenta (osobu i broj) • ovladati sprezanjem glagola u prezentu • usvojiti prezent pomoćnih glagola • pravilno se koristiti prezentom u govorenju i pisanju • prepoznati prezent u književnom i neknjiževnom (stručnom) tekstu • proširiti leksik glagolima radnje u prezentu na primjerima stručnih tekstova 	Glagoli

	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati prezent i njegovo osnovno značenje • utvrditi morfološka obilježja prezenta (osobu i broj) • ovladati sprezanjem glagola u prezentu • usvojiti prezent pomoćnih glagola • pravilno se koristiti prezentom u govorenju i pisanju • prepoznati prezent u književnom i neknjiževnom (stručnom) tekstu • proširiti leksik glagolima radnje u prezentu na primjerima stručnih tekstova 	Izricanje sadašnjosti prezentom
	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati perfekt i njegovo osnovno značenje • definirati tvorbu perfekta kao složenog glagolskog oblika • razlikovati prezent i perfekt u književnim i neknjiževnim (stručnim) tekstovima • preoblikovati prezent u perfekt, pravilno se koristiti perfektom u govorenju i pisanju 	Izricanje prošlosti prefektom
	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati futur prvi i njegovo osnovno značenje • definirati tvorbu futura prvog kao složenog glagolskog oblika • samostalno sprezati glagole u futuru prvom • razlikovati futur prvi od prezenta i perfekta • preoblikovati prezent u futur prvi • pravilno pisati i govoriti futur prvi i futur drugi • razlikovati futur prvi i futur drugi 	Izricanje budućnosti futurom

	<ul style="list-style-type: none"> • razlikovati priloge, prijedloge, veznike i usklike • prepoznati priloge mesta, vremena i načina, česte prijedloge, prave veznike i česte usklike u rečenici i tekstu (književnom i neknjiževnom) • pravilno rabiti prijedlog s(a) i k(a) • pravilno rabiti priloge gdje, kamo, kuda • pravilno rabiti veznike i usklike u govorenju i pisanju • proširiti leksik odabranim prilozima i rijećima iz književnih i neknjiževnih (stručnih) tekstova 	Nepromjenjive vrste riječi
Rečenica	<ul style="list-style-type: none"> • raščlaniti rečenicu kao strukturnu jedinicu kojom se izriče obavijest • prepoznati ulogu reda riječi za značenje rečenice • definirati pojam sintakse • povezivati riječi u rečenicu primjenjujući pravila sastavljenog i rastavljenog pisanja riječi i pravila pisanja pravopisnih znakova • proširiti leksik rijećima iz rečenica za raščlambu 	Povezivanje riječi u rečenicu

	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati vrste riječi u rečenici i odrediti im službu u rečenici • prepoznati povezanost subjekta i predikata s ostalim članovima rečeničnog ustrojstva • napisati rečenice po zadanom modelu kombinirajući sve rečenične dijelove • pisati rečenice primjenjujući pravila pravopisne norme o rečeničnim i pravopisnim znakovima • razlikovati subjekt, predikat, objekt, priložnu oznaku, atribut i apoziciju 	Članovi rečeničnog ustrojstva
	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati i usvojiti priopćajnu svrhu rečenica upotrebom točke, upitnika i uskličnika • primjereno označiti sadržajnu (smislenu) vezu među rečenicama uporabom ostalih znakova (zarez, dvotočje, trotočje, crtica, zagrade) • proširiti leksik riječima iz pjesničkih i proznih tekstova • interpretativno čitati pjesničke i prozne tekstove ostvarujući vrednote govorenoga jezika 	Pisanje rečenica

NASTAVNO PODRUČJE:
JEZIČNO IZRAŽAVANJE

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaj
Vrste tekstova	<ul style="list-style-type: none"> • usmjereni čitati tekst životopisa (biografije) uočavajući njegovu logičnu i jezičnu organizaciju, • uočavati ulogu činjenica u oblikovanju životopisa i razlikovanje činjenica po važnosti, • razlikovati vrste životopisa prema stilskim značajkama - subjektivni (literarizirani) i objektivni (poslovni, službeni) • napisati radni životopis primjenjujući pravopisnu normu <ul style="list-style-type: none"> • čitati s razumijevanjem različite vrste upućivačkih tekstova (u sebi i na glas) • obrazložiti značajke upućivačkih tekstova • napisati stručni upućivački tekst primjenjujući pravopisnu normu <ul style="list-style-type: none"> • uočiti mjesto i funkciju životopisa u strukturi molbe (ponude) kao administrativne vrste teksta • čitati s razumijevanjem tekstove pisane administrativnim stilom • napisati molbu (ponudu) ili ispuniti neki administrativni obrazac primjenjujući pravila pravopisne norme 	Životopis (biografija) Upućivanje (upućivački tekstovi) Molba, ponuda, žalba, administrativni obrasci (radni nalog, potvrđnica, izdatnica, zadužnica)

Govorna i pisana komunikacija	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati vrstu komunikacije na temelju slušanja (privatna, službena) • primijeniti stečeno znanje u samostalnom kreiranju privatnog i službenog razgovora • slušati sugovornika uvažavajući različita mišljenja • napisati tekst razgovora poštujući pravopisna pravila upravnog i neupravnog govora 	Privatna i službena govorna komunikacija
	<ul style="list-style-type: none"> • tematski i stilski razlikovati privatno i službeno pismo • sastaviti poslovno pismo primjenjujući pravopisnu normu 	Pismo (privatno i službeno)

**NASTAVNO PODRUČJE:
KNJIŽEVNOST
HRVATSKA I SVJETSKA KNJIŽEVNOST**

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaj
Povjesna i stilска razdoblja u književnosti	<ul style="list-style-type: none"> • razlikovati osobitosti realizma od osobitosti romantizma • usvojiti pojmove predrealizam i Šenino doba te obilježja književnosti realizma 	Protorealizam (Šenino doba) August Šenoa, <i>Prijan Lovro</i>
	<ul style="list-style-type: none"> • usvojiti pojam realizma i utvrditi najvažnija obilježja razdoblja u europskoj književnosti • imenovati najpoznatije europske pisce razdoblja realizma i njihova najvažnija djela • izdvojiti i usuvremeniti uočene teme i probleme u realističnom romanu 	Realizam u europskoj i hrvatskoj književnosti Tekst: Honore Balzac, <i>Otac Goriot</i> (ulomci)

	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati obilježja hrvatskog realizma u književnom tekstu • utvrditi književne vrste i regionalnu pripadnost • imenovati hrvatske pisce razdoblja realizma i njihova najvažnija djela 	Realizam i naturalizam u hrvatskoj književnosti Tekst: Josip Kozarac, <i>Tena</i>
	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati obilježja moderne i modernističkih pokreta u književnom tekstu • imenovati europske i hrvatske pisce razdoblja moderne te njihova najvažnija djela • uočiti svezu hrvatskog i europskog modernizma 	Moderna u europskoj i hrvatskoj književnosti Tekst: Antun Gustav Matoš, <i>Cvijet sa raskršća</i>

KULTURNA BAŠTINA

- razlikovati osobitosti realizma od osobitosti romantizma
usvojiti pojmove predrealizam i Šenino doba te obilježja književnosti realizma

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaj
Avangarda i modernistički pokreti	<ul style="list-style-type: none"> • usvojiti pojmove: avangarda, nadrealizam i ekspresionizam • upoznati osnovna obilježja ekspresionizma u književnosti • usporediti obilježja moderne s avangardnim obilježjima na odabranim primjerima djela A. B. Šimića 	Ekspresionizam u hrvatskoj književnosti Tekst: Antun Branko Šimić, <i>Hercegovina</i>
	<ul style="list-style-type: none"> • odrediti glavne značajke egzistencijalizma, teatraapsurda i avangardnog kazališta • prepoznati osnovna obilježja dramskog roda i kazališnog izraza • uočiti elemente humora i satire 	Avangardno kazalište Tekstovi: Eugene Ionesco, <i>Stolice</i> (ulomak)
Književnost drugog razdoblja, 1929. do 1952.	<ul style="list-style-type: none"> • utvrditi značenje književnog stvaralaštva Miroslava Krleže za hrvatsku književnost • imenovati njegova 	Književno stvaralaštvo Miroslava Krleže Tekstovi: Miroslav Krleža, <i>Balade Petrice Kerempuha - Ni med cvetjem ni pravice ili</i>

	<p>najznačajnija djela</p> <ul style="list-style-type: none"> utvrditi univerzalnost tema pjesničke zbirke <i>Balade Petrice Kerempuha te stilske mogućnosti kajkavskoga jezika</i> 	<i>Khevenhiller</i>
	<ul style="list-style-type: none"> utvrditi značenje književnog stvaralaštva Tina Ujevića za hrvatsku književnost prepoznati utjecaj avangardnih i modernističkih smjerova na Ujevićevo pjesništvo i univerzalnost Ujevićevih pjesničkih tema 	Pjesništvo Tina Ujevića Tekst: <i>Tin Ujević, Svakidašnja jadikovka</i>
Druga moderna u hrvatskoj književnosti (od 1952. do 1969.)	<ul style="list-style-type: none"> utvrditi promjene u hrvatskoj književnosti, usmjerenost na europske i svjetske uzore i povezanost s domaćom tradicijom prepoznati primjer „ženske poezije“ i poslijeratne ljubavne lirike 	Pjesništvo Vesne Parun Tekst: V. Parun, <i>Ti koja imaš nevinije ruke</i>
	<ul style="list-style-type: none"> prepoznati glavna obilježja modernog hrvatskog romana (tehnike priповijedanja, stilska sredstva, psihološki tipovi osobnosti na primjerima likova iz romana) kritički prikazati rat i nasilje 	Moderni hrvatski roman Tekst: Ranko Marinković, <i>Kiklop</i> (ulomak)

Suvremena hrvatska književnost (od 1970. do 1990.)	<ul style="list-style-type: none"> uočiti tematske i jezično stilске posebnosti postmodernističke književnosti na odabranim pjesničkim i proznim tekstovima imenovati stilove postmodernističkog razdoblja (fantastičari, proza u trapericama, žensko pismo, autobiografska proza, postmodernistička poezija) trajno pratiti novostvorena književna djela po osobnom izboru 	Postmoderna književnost Tekstovi: : Ivan Slamnig, <i>Barbara</i> Pavao Pavličić, <i>Šapudl</i> Goran Tribuson, <i>Novinska smrt Ladislava Hanaka</i> Zoran Ferić, <i>Mišolovka Walta Disneya</i> Alessandro Barico, Svila (izbor učenika i nastavnika)
---	--	--

- upoznati rad hrvatskoga knjižničnog sustava (narodne knjižnice, Nacionalna i sveučilišna knjižnica)
- upoznati muzejsko-galerijski sustav u Republici Hrvatskoj

OSNOVNI STANDARDI ZNANJA I VJEŠTINA

2. RAZRED HRVATSKI JEZIK I JEZIČNO IZRAŽAVANJE

Učenice/učenici:

- razlikuju vrste riječi i njihove promjene;
- primjenjuju različite vrste čitanja: logičko, usmjereno, izražajno, čitanje u sebi i na glas;
- razumiju i pamte sadržaje usmenog izlaganja i glasno čitanog teksta;
- pravilno povezuju riječi u rečenice i rečenice u tekst;
- pravopisno ispravno pisano oblikuju stručne tekstove, ispunjavaju i oblikuju administrativne tekstove i obrasce;
- porabe govorene i pisane riječi za javnu i privatnu uporabu u svim životnim situacijama;
- samostalno oblikuju privatni i službeni razgovor poštujući pravila ortoepske i sintaktičke norme u oblikovanju misli i osjećaja;
- proširuju leksik čitanjem književnih i neknjiževnih (stručnih) tekstova;
- primjenjuju stečena znanja osnovnih znanosti hrvatskoga jezika u samostalnom oblikovanju tekstova za privatnu i službenu komunikaciju.

KNJIŽEVNOST I KULTURNA BAŠTINA

Učenice/učenici:

- samostalno čitaju književne tekstove;
- razlikuju robove i vrste;
- uočavaju usmjerenost hrvatske književnosti prema europskim (svjetskim) pravcima i stilovima;
- prepoznaju osnovna obilježja književnih razdoblja 19. i 20. stoljeća
- imenuju najznačajnije pisce i djela pojedinih književnih razdoblja;
- poznaju najvažnije hrvatske državne i zavičajne kulturne institucije;
- spoznaju značaj kulturnih institucija i kulturnih postignuća u izgradnji hrvatskog identiteta u europskom civilizacijskom krugu.

Nastavni predmet: Računalstvo

Razred: prvi (1)

Tjedni (ukupni) fond sati:

Razred	1	2
Broj sati	2 (68)	-

OPĆI CILJEVI I ZADAĆE:

Program predmeta računalstvo izrađen je tako da učenika osposobi za samostalnu uporabu računala. Težište programa stavljeno je na upoznavanje mogućnosti računala i primjenu informacijsko-komunikacijskih tehnologije u nastavi. Tu se prije svega misli na internet i korištenje internetom u nastavi, ali i nakon završetka srednje škole.

Cilj je osposobiti učenika do razine rješavanja jedostavnijih problema u raznim problemskim situacijama uz uporabu aplikacijskih programa i informacijsko-komunikacijskih tehnologija.

Na nastavi računalstva učenik će:

- uvesti, usvojiti i rabiti pojmove vezane uz osnovne dijelove računala;
- upoznati osnovne korištenja računala: korištenje tipkovnice i miša, izbor i otvaranje traženih programa;
- shvatiti ulogu operacijskog sustava računala i osnove samostalnog korištenja operacijskog sustava: prilagoditi korisničko sučelje, promjeniti datum i vrijeme računala, otvarati i premještati mape i datoteke;
- naučiti i uvježbati osnovne radnje s diskovima, mapama i datotekama;
- pripremiti se za samostalno i sigurno korištenje računalnih mreža i Interneta;
- steći naviku i kulturu komunikacije preko Interneta;
- savladati samostalni unos, uređivanje i ispis tekstualnog dokumenta;
- pripremiti se za rad s proračunskim tablicama;
- naučiti samostalno izrađivati prezentacije i primjereno prezentirati;
- na osnovi praktičnog rada na računalu razvijati smisao za sustavnost, točnost, urednost, upornost i savjesnost u rješavanju postavljenih zadataka.

SADRŽAJ:

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaj
1. POZNAVANJE I KORIŠTENJE ICT-a (12 sati)	<ul style="list-style-type: none"> - Osnovni pojmovi o računalu i informatici (tijek obrade podataka, informacija...). - Navesti mogućnosti korištenja računala u budućim zanimanjima, svakodnevnom životu, učenju, zabavi... - Upoznati osnovne elemente za izgradnju računala kroz generacije računala (tranzistori, čipovi...). - Navesti vrste računala. - Razlikovati pojam HW i SW (sklopovlje i programski dio računala). - Opisati Von Neumannov model računala. - Osnovna građa računala (objasniti pojam CPU, navesti mu obilježja glavne zadatke). - Objasniti pojam memorije, mjerne jedinice za kapacitet memorije, definirati pojam bit, bajt, KB.... - Zadaci perifernih jedinica (ulazne, izlazne). - Pojam i uloga operacijskog sustava (OS). - Navesti poznatije OS-e, razlikovati znakovno i grafičko sučelje OS-a, jednokorisnički višekorisnički rad. - Pokretanje operacijskog sustava, dijelovi prozora i rad s prozorima. - Osnovne karakteristike operacijskog sustava (Radna površina – Desktop, Start Menu, Upravljačka ploča (Control panel), Pomagala (Accessories)). - Pojam instaliranja/deinstaliranja hardvera i softvera. 	<ul style="list-style-type: none"> 1.1. Osnovni dijelovi računala 1.2. Ulazni i izlazni uređaji 1.3. Memorije 1.4. Operacijski sustav 1.5. Rukovanje mapama i datotekama
2. RAČUNALNE MREŽE (16 sati)	<ul style="list-style-type: none"> - Objasniti što je to internet - Pokazati na koje se sve načine može spojiti na internet 	2.1. Vrste mreža, osnovni pojmovi

	<ul style="list-style-type: none"> - Pojasniti pojam hiperteksta i World Wide Web-a. - Poznavati navigaciju kroz web sadržaje. - Pojasniti pojam elektroničke pošte. - Ukažati na prednosti elektroničke pošte nad običnom poštom. - Pojasniti dijelove e-mail adrese. - Pojasniti dijelove elektroničke poruke. - Opisati i ukažati na neke od ostalih, po mogućnosti aktualne usluge interneta, npr. internetski forumi, mrežni razgovor, audio i video streaming, blog, peer to peer razmjena dokumenata, VoIP. - Upozoriti na moguće opasnosti tijekom rada na internetu, npr. virusi, crvi, trojanski konji, krađa identiteta... - Pokazati koje su primjerene mjere zaštite – pojasniti pojmove vatzrozida, antivirusnog programa, sigurnosnih kopija podataka. - Pojasniti što su to web tražilice. - Pokazati osnovno i napredno pretraživanje. 	2.2. Internet 2.3. World Wide Web 2.4. Pretraživanje Web-a 2.5. Elektronička pošta 2.6. Ostale usluge interneta (internetski forumi, mrežni razgovor, audio i video streaming, blog, peer to peer) 2.7. Opasnosti interneta i zaštita
3. OBRADA TEKSTA (16 sati)	<ul style="list-style-type: none"> - Načini pokretanja programa za obradu teksta; - Dokument, stranica, odlomak, font. - Pravilan unos teksta (znakovi interpunkcije, enter, tabulator...). - Izbornici i alatne trake. - Početna podešavanja. - Podešavanje stranice (veličina papira, margine). - Spremanje i otvaranje dokumenta. - Unos / ispravak / brisanje teksta. - Kretanje po dokumentu. - Označavanje teksta. 	3.1. Pojam obrade teksta 3.2. Sučelje programa za obradu teksta 3.3. Unos teksta, označavanje i osnove oblikovanja teksta 3.4. Kopiranje i premještanje, brojevi stranica, ispis dokumenta 3.5. Tablice 3.6. Umetanje slika i crteža u tekst

	<ul style="list-style-type: none"> - Osnovna oblikovanja fonta. - Osnovna oblikovanja odlomka. - Kopiranje i premještanje teksta. - Stavljanje broja stranice. - Ispis dokumenta. - Prijelom stranice. - Umetanje tablice. - Označavanje i unos teksta u tablicu. - Wordart. 	
4. PRORAČUNSKE TABLICE (14 sati)	<ul style="list-style-type: none"> - Obrazložiti što su to i čemu služe proračunske tablice. - Objasniti pojam elektronske tablice. - Upoznati učenike s najpoznatijim programima za rad s proračunskim tablicama. - Pojasniti čemu služi odabrani program. - Ukazati na sličnosti i razlike s alatom za obradu teksta. - Pojasniti pojmove radna knjiga i radni list. - Pojasniti pojam celije. - Pojasniti kako se sve može kretati po tablici. - Objasniti pojam adrese celija i polja. - Pojasniti razliku između apsolutnih i relativnih adresa celija. - Pokazati i uvježbati označavanje celija. - Pokazati kako se unose a kako mijenjaju podaci. - Objasniti različite vrste podataka. - Objasniti kopiranje i premještanje podataka. - Pokazati nizanje podataka. - Pojasniti naredbu za oblikovanje celija. - Pokazati prijenos oblikovanja na druge celije. - Pokazati kako koristiti samooblikovanje. - Pojasniti što su formule. - Pokazati postupak izrade grafikona. - Objasniti vrste grafikona. 	4.1. Proračunske tablice - osnovni pojmovi 4.2. Programi za rad s proračunskim tablicama 4.3. Kretanje po tablici i označavanje 4.4. Vrste podataka, unos, kopiranje i premještanje podataka 4.5. Oblikovanje celija 4.6. Formule i funkcije 4.7. Grafikoni

5. PREZENTACIJE (10 sati)	<ul style="list-style-type: none"> - Navesti osnovne smjernice za izradu kvalitetne prezentacije. - Izgled prozora programa. - Načini pregleda prezentacije (View). - Uporaba gotovih predložaka. - Dodavanje novog slajda (prozirnice). - Izgled slajda (Slide Layout). - Premještanje, kopiranje i brisanje slajda. - Umetanje sadržaja na slajd (tekst, slika, grafikoni, filmovi...). - Spremanje prezentacije. - Dodavanje i oblikovanje teksta. - Grafičke oznake. - Izmjena dizajna slajda i pozadine. - Zaglavje i ponožje slajda, numeriranje, datum i vrijeme. - Master Slide. - Prikaz prezentacije (Slide Show). - Animacije. - Način izmjene prozirnica (Slide transition). - Objavljivanje prezracije (PowerPoint Show). - Načini ispisa prezentacije (Handouts...). 	<p>5.1.Osnove programa za izradu prezentacija</p> <p>5.2.Izrada prezentacije</p> <p>5.3.Oblikovanje slajda</p> <p>5.4.Uređivanje prikaza prezentacije</p> <p>5.5.Objavljivanje i ispis prezentacije</p>

MATERIJALNI UVJETI:

Informatička učionica s instaliranim operacijskim sustavom te programima za obradu teksta, rad s proračunskim tablicama i prezentacijama. Informatička učionica mora imati brzi pristup internetu. Potreban je LCD projektor i prezentacije s obrađenim temama.

Osnovni preduvjet za izvođenje nastave računalstva je da svaki učenik sam sjedi za računalom, odnosno izvođenje nastave u grupama od najviše 15 učenika. Nastava se izvodi u obliku vježbi, po 2 sata tjedno za svaku skupinu učenika u tjednu kada imaju nastavu.

POTREBNA STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA:

Nastavu računalstva mogu izvoditi: profesor matematike i informatike, diplomirani informatičar, diplomirani inženjer računalstva i diplomirani inženjer elektrotehnike (smjerovi: računarska tehnika, automatika, telekomunikacija i informatika).

OBJAŠNJENJE:

Cjelokupna nastava ovog predmeta mora se izvoditi u specijaliziranoj učionici za računalstvo. Učionica mora biti tako opremljena da omogućava samostalan rad jednog učenika na jednom računalu. Nastavnu treba izvoditi u 2 skupine od najviše 16 učenika tako da na računalu učenik radi pojedinačno.

Od učenika treba zahtijevati redovito dolaženje na nastavu, posjedovanje pribora (bilježnice, udžbenika, pribora za pisanje) i temeljitu pripremu za nastavu.

Provjera znanja obavlja se računalom, rješavanjem jednostavnijih konkretnih problema koji zahtijevaju uporabu programa u kojima su učenici i vježbali.

Nastavni predmet: Tjelesna i zdravstvene kultura**Razred: prvi (1), drugi (2)****Tjedni (ukupni) fond sati:**

Razred	1	2
Broj sati	1,5 (51)	1,5 (42)

Uvod

Učenici, polaznici strukovnih škola u zanimanjima niže stručne spreme, daleko su više opterećeni u redovitom obrazovanju putem praktične i teorijske nastave nego njihovi vršnjaci u četverogodišnjem obrazovanju.

Upravo zato tjelesna i zdravstvena kultura u sustavu odgoja i obrazovanja za učenike polaznike zanimanja niže stručne spreme ima vrijednost sredstva aktivnog oporavka, kompenzacije i relaksacije s obzirom na njihova često statička i jednostrana opterećenja, a teorijske informacije uz znanja iz pojedinih kinezioloških aktivnosti su od velikog značenja za cjeloživotno bavljenje tjelesnim vježbanjem.

S tog stajališta se programom za učenike niže stručne spreme pospješuje usvajanje novih motoričkih znanja i razvoj određenih osobina i sposobnosti značajnih za trajno bavljenje određenom kineziološkom aktivnošću. Stoga valja primjenjivati kineziološke aktivnosti koje će omogućiti brži oporavak i relaksaciju te kineziološke aktivnosti koje će stimulativno i korektivno utjecati na skladan razvoj ljudskog organizma.

Zdravlje i normalan bio-psiho-socijalni rast i razvoj učenika ove dobi osnovni su preduvjet za sve životne, radne, stvaralačke i kulturne aktivnosti u kasnijem razdoblju života. Svrha je odgojno-obrazovnih postupaka pozitivan utjecaj na mnoga obilježja antropološkog statusa, utjecati na ukupno zdravlje učenika, na djelotvornije funkcioniranje svih organa i organskih sustava kao svojevrsnoj prepreći pojave mnogih neželjenih posljedica (posebice onih koje su posljedica tjelesne pasivnosti ili obavljanja određenog profesionalnog rada), a da do njih i dode, lakše se svladavaju. Zbog znatnih razlika u zanimanjima, uvjetima rada i raspoloživom vremenu za vježbanje, zadaće tjelesne i zdravstvene kulture moguće je različito realizirati za pojedinu školu.

Učenike treba educirati za svakodnevno tjelesno vježbanje i osposobiti ih da vode računa o svome zdravlju i da budu odgovorni za njega. Rješenja treba tražiti u odgoju za zdrav način življenja u kojem važnu ulogu imaju kineziološke aktivnosti u slobodno vrijeme.

Nastavni sadržaji u programu tjelesne i zdravstvene kulture za učenike u zanimanjima niže stručne spreme i njihova distribucija po razredima definirani su prema ovim načelima:

1. U skladu s ciljem odgoja i obrazovanja učenika izabrane su one teme koje pokazuju najveću podudarnost sa zadaćama usmjerениm prema promjeni dimenzija ličnosti.
2. Programsku jezgru čine motoričke informacije koje imaju svojstva temeljnih motoričkih struktura, a pretpostavka su za nadogradnju i usvajanje većeg broja motoričkih zadaća u skladu s pojedinačnim mogućnostima i interesom svakog pojedinca.
3. Programske zadaće slijede krivulju progresivnog opterećenja u skladu s dobi i spolom učenika, ali i ograničenjima u zahtjevima s obzirom na različit sastav učenika prema vrstama opterećenja u pojedinim zanimanjima.

4. Odgojno-obrazovni sadržaji razvrstani su prema vrijednosti imajući u vidu zajedničke potrebe, višestranost primjene, nadopunu znanja, kompenzaciju te da su sadržaji relaksirajući.

SPECIFIČNOSTI U ODNOSU NA IZBOR ZANIMANJA UČENIKA S NAZNAKOM OSNOVNIH PROGRAMSKIH SADRŽAJA

Svaki rad, ovisno o vrsti zanimanja, radnom mjestu, vanjskim činiteljima i sl., djeluje na čovjeka tako da predstavlja stanovitu opterećenost za pojedine dijelove organizma i organizam u cjelini.

U pojmu opterećenje, podrazumijeva se odnos između nekog zahtjeva organizma i adaptacijskog kapaciteta za njegovo ostvarenje.

Što je adaptacijski kapacitet funkcionalnih organskih sustava veći, to će neki stalan zahtjev stvarati manje opterećenje i suprotno. Opterećenje organizma nije samo rezultat djelovanja rada kao aktivnosti, već je uvjetovano nizom drugih činitelja koji djeluju na organizam izvana, ili su uzroci u njemu samom.

Zakonomjernošću društvenog razvoja profesionalni rad pojedinaca sve je više specijaliziran. Zato je moguće izolirati pojedine skupine rada, točnije rečeno radnih mjesta, gdje se glavno opterećenje javlja u većoj mjeri na nekom od funkcionalnih sustava.

Međutim valja napomenuti da se o organizmu ne može govoriti kao o skupu izdvojenih funkcionalnih sustava pa je, prema tomu i rad u stvarnim uvjetima kompleksan proces koji opterećuje i ima posljedice na čitav organizam, iako su uvijek neki od podsustava opterećeni više, a neki manje. Ovisno o stupnju opterećenosti pojedinih dijelova organizma, rad se može grubo podijeliti na pretežito energetski (fizički) i pretežito informacijski (mentalni). Točnije, podjela prema stupnju opterećenja pojedinih podsustava organizma uvjetovana je stupnjem svrstavanja funkcionalnih organskih sustava u veći rad.

I. Fizički rad se može podijeliti na:

1. Rad s pretežito dinamičkim režimom mišićne aktivnosti, pri čemu, ovisno o aktiviranim masama tkiva i intenzitetu rada, energetska potrošnja može biti:

- a) velika,
- b) srednja (umjerena).
- c) mala.

2. Rad s pretežito statičkim režimom mišićne djelatnosti, gdje manjka blagotvoran utjecaj dinamičkih kontrakcija mišićnog sustava preko živčanog na druge dijelove organizma. Statički se rad može odvijati tako da:

a) statičke kontrakcije održavaju ravnotežu samo protiv djelovanja sile gravitacije na pojedine dijelove tijela ili organizam u cjelini;

b) statičke kontrakcije održavaju ravnotežu protiv djelovanja sile gravitacije i još nekih drugih različito velikih sila (tereti i sl.).

II. Mentalni rad možemo podijeliti prema stupnju i vrsti opterećenja pojedinih dijelova živčanog sustava na:

1. Senzorički rad, gdje su pretežito opterećeni receptori, osjetni putovi i senzorička središta (kontrolna mjesta) pri automatiziranom radu, radna mjesta vezana uz opasnost i sl.

2. Sa stereotipnim umnim djelatnostima (umni rad na nižoj razini aktivnosti središnjeg živčanog sustava, npr. rad kancelarijskih službenika i sl.).

3. Stvaralački umni rad (znanstvenih radnika i umjetnika i sl.).

Sva navedene vrste rada mogu se, prema intenzitetu s kojim se provodi, podijeliti na lagani, umjereni i teški rad, pri čemu moramo razlikovati rad i intenzitet opterećenja.

Prikaz opterećenja na organizam i zahtjeve za pojedine sposobnosti, ovisno o načinu rada u radnom procesu koji se odnosi više-manje na sva zanimanja, izgleda ovako:

I. skupina

Rad se provodi jedino djelatnošću našega tijela, bez pomagala (tjelesni rad).

II. skupina

Tjelesni rad s uporabom jednostavnijih alata i instrumenata.

III. skupina

Rad na neautomatskim strojevima.

IV. skupina

Rad na automatskim strojevima.

Prema navedenoj podjeli moguće je razna zanimanja u pojedinim strukama svrstati u tri skupine. Pojedina zanimanja svrstana su u samo jednu skupinu, a nekad i u dvije, ovisno o načinu rada u procesu istoga zanimanja.

Za zanimanja I. skupine preporuča se u programu nastave **primjenjivati kineziološke aktivnosti koje će primarno utjecati na funkciju krvožilnog i dišnog sustava i na sve motoričke sposobnosti**. Često se u tih zanimanja javlja hipertrofija pojedinih skupina mišića koji su aktivirani pri radu, pa valja primjenjivati kineziološke aktivnosti koje će omogućiti relaksaciju (plivanje, vježbe labavljenja, opuštanja i istezanja, igre i ples, aerobik i ritmičko-športsku gimnastiku za učenice).

Za zanimanja u II. skupini u programu nastave preporuča se **primjenjivati kineziološke aktivnosti koje će primarno utjecati na funkciju krvožilnog i dišnog sustava i na motoričke sposobnosti**. Posebice treba razvijati koordinaciju i brzinu (vježbanje na spravama, judo, ples, športske igre i dr.).

U III. skupini, za zanimanja kod kojih se rad obavlja pretežito stojeći, **preporuča se izvođenje motoričkih zadaća u sjedećem i ležećem položaju radi rasterećenja donjih ekstremiteta i primjenu vježbi za jačanje mišića stopala** radi sprječavanja pojave ravnih stopala i drugih oštećenja donjih ekstremiteta. Posebice treba odgovarajućim kineziološkim aktivnostima povećati funkciju krvožilnog i dišnog sustava (plivanje, veslanje, biciklizam i dr.).

U IV. skupini klasificirana su pretežito zanimanja kod kojih se rad obavlja najvećim dijelom sjedeći, s karakterističnim sagnutim položajem gornjeg dijela tijela pri radu. Ta su zanimanja s pretežito statičkim režimom mišićne djelatnosti. **U program nastave preporučuju se kineziološke aktivnosti koje će stimulativno i korektivno utjecati na razvoj kralješnice i koje će poboljšati funkciju krvožilnog i dišnog sustava** (vježbanje na spravama, atletika, judo, športske igre, ples, koturaljkanje, ritmičko-športska gimnastika i aerobik za učenice i dr.).

OSNOVNI PROGRAM

Osnovni je program koncipiran na temeljnim motoričkim strukturama pojedinih kinezioloških aktivnosti. Tako široko zamišljeni programski sadržaji omogućuju izbor onih kinezioloških aktivnosti, koje su u funkciji utjecaja na pozitivne promjene morfoloških značajki, motoričkih sposobnosti, funkcionalnih sposobnosti, kognitivnih i konativnih dimenzija ličnosti te socijalizaciju svakoga učenika.

Sadržaji osnovnoga programa određuju se prema slobodnom izboru polaznika za pojedine kineziološke aktivnosti. Mjerila za izbor programske sadržaja određena su:

- zdravstvenim stanjem, morfološkim značajkama, motoričkim sposobnostima, funkcionalnim sposobnostima vitalnih organa te psihosocijalnim potrebama svakog učenika;
- motivima i zanimanjem polaznika za pojedine sadržaje;
- razinama usvojenosti teorijskih i motoričkih kinezioloških izvješća;
- utilitarnim vrijednostima pojedinih sadržaja u svakodnevnom radu i životu;
- obilježjima pripadnosti pojedinog profila zanimanja određene skupine;
- materijalnima, kadrovskima i drugima mogućnostima škole, odnosno sredine u kojoj škola djeluje.

Programski sadržaji, koji su u funkciji ostvarivanja određenoga cilja i zadaća, mogu se sastaviti iz sljedećih skupina kinezioloških aktivnosti:

1)	- atletika,- športska gimnastika,- ples,- ritmičko-športska gimnastika,- borilački sportovi.	2)	- košarka,- odbojka,- nogomet,- rukomet.

Odabir sadržaja osnovnoga programa svodi se na produbljivanje i proširivanje motoričkih znanja, razvoj sposobnosti i osobina, s težištem na poboljšanje motoričkih i funkcionalnih sposobnosti polaznika te otklanjanje negativnih utjecaja statičkih i jednostranih opterećenja tijekom obavljanja praktične nastave.

DOPUNSKI PROGRAM

Sadržaj dopunskoga programa nije strogo određen. Dopunskim programom treba obogatiti životna iskustva učenika uvođenjem u nove aktivnosti, utjecati na smanjivanje razlika koje se odnose na sposobnosti i osobine učenika i pripremiti učenike za bavljenje tjelesnim vježbanjem tijekom dužeg radnog i životnog razdoblja.

Težište aktivnosti treba usmjeriti na športove u kojima dolazi do izražaja samostalno učenje i mogućnost trajnoga samostalnog bavljenja tom aktivnošću. To su:

1)	Športovi koji dosad najčešće nisu bili u školskim programima:
	- veslanje,- klizanje,- skijanje,- biciklizam,- tenis,- koturaljkanje- stolni tenis,- plivanje,- badminton,- planinarenje- orijentacijsko trčanje.

2) Aerobik, fitnes, pilates, jedrenje, kuglanje, hokej na travi te športovi i druge aktivnosti u tradiciji lokalne sredine, kao i one koje će se s vremenom pojaviti i biti omiljene.

Dio navedenih aktivnosti i športova može se implementirati u redoviti nastavni proces ako to uvjeti rada omogućuju, a dijelom učenici imaju mogućnost proširiti znanja i razvijati sposobnosti stečene u osnovnom programu na druge športove i aktivnosti iz dopunskog programa u drugim organizacijskim oblicima rada: izvannastavnim aktivnostima, izvanškolskim aktivnostima, izletima, natjecanjima, športskim kampovima u zimskom ili ljetnom razdoblju.

PROGRAM TJELESNE I ZDRAVSTVENE KULTURE ZA UČENIKE KOJI SE NALAZE U RAZDOBLJU ZDRAVSTVENOGA OPORAVKA

Poslije svake ozljede ili preležane bolesti organizam znatno osjetljivije reagira na različite promjene, na vrstu i intenzitet opterećenja. Zato je prijeko potrebno da se program tjelesne i zdravstvene kulture izrađuje i primjenjuje po načelima, koja vrijede za izradbu i provođenje programa tjelesne i zdravstvene kulture za učenike oštećenoga zdravlja. Prema tomu, za svakoga učenika u razdoblju zdravstvenoga oporavka valja izraditi poseban program, koji ima zadaću što ranijeg i djelotvornijeg zdravstvenog oporavka.

Cilj je tjelesne i zdravstvene kulture osposobljavanje učenika za cjeloživotno bavljenje tjelesnim vježbanjem tijekom dužeg radnog razdoblja stjecanjem osnovnih teorijskih i motoričkih znanja, kao i pozitivan utjecaj na obilježja antropološkog statusa učenika radi čuvanja i unapređivanja osobnog zdravlja.

Zadaće su tjelesne i zdravstvene kulture:

- usvajanje motoričkih informacija za djelotvorno rješavanje potreba razvoja i rješavanja svakodnevnih motoričkih zadataka;
- procesima tjelesnog vježbanja u učenika treba razviti osobine, sposobnosti, podići na višu razinu motorička znanja te stvoriti stalnu naviku bavljenja tjelesnim vježbanjem kroz dugo razdoblje života;
- njegovanje zdravstvene kulture radi povećavanja otpornosti organizma na štetne utjecaje suvremenog načina života i rada;
- stjecanje znanja o postupcima prevencije i rehabilitacije mogućih poremećaja koji nastaju kao posljedica dugotrajnih jednostranih opterećenja;
- stjecanje temeljnih znanja o prehrani i utjecaju na zdravlje;
- stjecanje bitnih informacija za primjenu u urgentnim situacijama (poplave, potres i sl.),
- teorijsko-praktično osposobljavanje učenika za stalnu primjenu odgovarajućeg tjelesnog vježbanja kao dijela kulture življenja i to:
 - o utjecaju tjelesnog vježbanja na ljudski organizam u cjelini i na pojedine organske sisteme, posebice sa stajališta promicanja i očuvanja zdravlja,
 - o načinu prevencije i sanacije poremećaja uslijed nekretanja ili posljedica prouzročenih obavljanjem određenog zanimanja.

PROGRAMSKI SADRŽAJI

I RAZRED

Učenici

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaj
Trčanje	- stjecanje znanja o individualnom doziranju volumena opterećenja u skladu s osobnim potencijalnim mogućnostima	Ciklično kretanje različitim tempom do 10 minuta Trčanje kratkih dionica 20 - 40 m iz niskog starta Trčanje dužih dionica s visokim startom 60 do 80 m Štafetno trčanje – tehnika primopredaje palice, odozdo Individualna dostignuća, 100, 1000 m Poligoni s preprekama.
Skokovi		Skok u dalj koračnom tehnikom – 1,5 korak. Skok u vis «flop» tehnikom. Individualna motorička dostignuća.
Bacanje		Bacanje medicinke od 3 kg suvanjem Bacanje loptica u dalj različitih težina s gađanjem ciljeva
Penjanje, vis, upori, potpori i kovrtljaji	- povećanje sposobnosti i umijeća svladavanja različitih prepreka	Penjanje rukama po raznim spravama. Stoj na rukama kolut naprijed Njih u potporu i uporu na ručama Saskok u prednjihu s okretom za 180°- ruče Naupor zavjesom o potkoljeno - preča Kovrtljaj nazad iz upora prednjeg – preča Sklopka s povišenja (s vrata) Sklopka s glave
Preskoci	- povećanje sposobnosti i umijeća svladavanja različitih prepreka	Raznoška sa zanoženjem Zgrčka sa zanoženjem Prekopit s osloncem ruku preko sprave u širinu
Borilačke vježbe	- usvajanje određenog fonda motoričkih informacija prijeko potrebnih za djelotvorno rješavanje potreba razvoja i očuvanja zdravlja, rješavanje svakodnevnih motoričkih zadataka, a posebice zadaća u	Padovi: naprijed, nazad i u stranu. Bacanje: preko ramena, nožno i ručno Zahvati držanja

	posebnim situacijama (elementarne nepogode) i dr.;	
Plesne strukture	- usvajanje različitih plesnih struktura radi lakše društvene komunikacije i sadržajnijeg korištenja slobodnog vremena	Društveni plesovi: valcer, polka. Izbor plesova iz okruženja
Igre	<ul style="list-style-type: none"> - razvijanje pravilnih stavova prema događanjima u športu, te poduzimanje mjera za čuvanje i promicanje športa - teorijsko-praktično osposobljavanje odraslih polaznika za stalnu primjenu odgovarajućeg sportsko rekreacijskog vježbanja kao dijela kulture življenja i sadržajnijeg korištenja slobodnog vremena 	Elementarne i štafetne igre Vođenje lopte lijevom i desnom rukom s promjenom brzine i smjera kretanja (R i K) Hvatanje i dodavanje lopte jednom i objema rukama u mjestu i kretanju s promjenom brzine i smjera kretanja (R i K) Pobiranje lopte jednom rukom uz pomoć druge i objema rukama odozdo (R i K) Ubacivanje lopte u koš iz kretanja, nakon vođene ili dodane lopte polaganjem i skok šutom (K) Udarci na vrata s mjesta i iz kretanja (R) Sustavi igre u napadu (R) Sustav obrane 6:0; 5:1 (R) Vođenje lopte unutarnjim i vanjskim dijelom hrpta stopala s promjenom brzine i pravca kretanja (N) Udarci sredinom hrpta stopala i unutarnjom stranom stopala (N) Primanje lopte unutarnjom stranom stopala (N) Dodavanje lopte nogom (N) Oduzimanje lopte: prednje (N) Igra "mali nogomet" Odbijanje lopte objeručno donje i vršno, srednje i visoko iz osnovnog odbojkaškog stava i kretanja (O) Gornji (tenis) servis (O) Smeč iz zleta sunožnim odrazom (O) Blok: pojedinačni (O) Igra – taktika igre u obrani i napadu (K,R,O,N)

Opće pripremne vježbe	- steći obavijesti o stvaranju, upotrebi i prijenosu energetskih tvari te čuvanju i promicanju zdravlja pojedinca	Pripremne vježbe za povećanje mišićne mase primjenom dinamičkih vježbi u serijama
------------------------------	---	---

II. RAZRED

Učenici

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaj
Trčanje	- stjecanje znanja o individualnom doziranju volumena opterećenja u skladu s osobnim potencijalnim mogućnostima	Ciklično kretanje različitim tempom do 12 minuta Brzo trčanje do 60 m iz visokog i niskog starta Trčanje dužih dionica do 120m Individualna dostignuća, 100, 1000 m Orijentacijsko trčanje Poligoni prepreka u prirodnim uvjetima
Skokovi		Skok u dalj – individualna motorička dostignuća Skok u vis – individualna motorička dostignuća
Bacanje		Bacanje medicinke od 5 kg suvanjem Bacanje loptica različite težine u cilj i daljinu zaletom
Vis, upor, penjanje, ravnotežni položaji,	- povećanje sposobnosti i umijeća svladavanja različitih prepreka	Penjanje na konop rukama i nogama do 5 m Kolut nazad kroz stoj na rukama Njihom kroz vis strmoglav do upora stražnjeg - karike Vis prednji – klimom ili zgibom uzmah prednji – preča Vaga bočno otklonom i odnoženjem Sklopka s glave Premet strance iz mjesta i zaleta Premet naprijed
Preskoci	- povećanje sposobnosti i umijeća svladavanja različitih prepreka	Prednoška Prekopit
Borilačke vježbe	- usvajanje određenog fonda motoričkih informacija prijeko potrebnih za djelotvorno rješavanje potreba razvoja i očuvanja zdravlja, rješavanje svakodnevnih motoričkih zadataka, a posebice zadaća u	Bacanje: bočno i nožno Obrana od udaraca, zahvata držanja i gušenja Udarci rukama i nogama

	posebnim situacijama (elementarne nepogode) i dr.	
Plesne strukture	- usvajanje različitih plesnih struktura radi lakše društvene komunikacije i sadržajnijeg korištenja slobodnog vremena	Društveni ples: tango i rock plesovi Realizacija različitih plesnih ritmova: disco-plesovi Izbor plesova iz okruženja
Igre	<ul style="list-style-type: none"> - razvijanje pravilnih stavova prema događanjima u športu, te poduzimanje mjera za čuvanje i promicanje športa - teorijsko-praktično osposobljavanje odraslih polaznika za stalnu primjenu odgovarajućeg športsko rekreativskog vježbanja kao dijela kulture življenja i sadržajnijeg korištenja slobodnog vremena 	Elementarne i štafetne igre Vođenje lopte lijevom i desnom rukom naizmjence, nisko, visoko i dokorakom (K) Hvatanje lopte jednom rukom u skoku (K) Dodavanje lopte objema rukama od tla, s grudi iznad ramena i glave te jednom rukom sa strane i od tla iz kretanja (K) Ubacivanje lopte u koš jednom rukom preko glave (K) Pivotiranje (K) Slobodno bacanje (K) Fintiranje s promjenom smjera i načina dodavanja lopte (K) Oduzimanje lopte pri vođenju i ubacivanju u koš (K) Osobna obrana preuzimanjem igrača (K) Blokade, kombinacije napada i obrane s dva igrača, s tri igrača, s jednim centrom (K) Igra na dva koša s primjenom pravila (K) Donje odbijanje lopte jednom rukom srednjih i niskih povaljkom (O) Blok pojedinačni i grupni (O) Taktika napada putem treće lopte(O) Individualni napad servisom i smečom (O) Obrana u stražnjoj liniji (O) Igra preko mreže s primjenom pravila (O) Udarci lopte na vrata s otklonom u suprotnu stranu (R) Obrana udarca sa strane (tehnika vratara)(R) Blokiranje jednom i objema rukama (R) Primanje lopte preuzimanjem (R) Napad s 9 m (R)

		Individualni i skupni protunapad (R) Sustav kombinirane obrane 5:1, 4:2 (R) Napad na kombiniranu obranu (R) Igra u napadu i obrani u specifičnim uvjetima (R) Izvođenje poluvolej i volej udaraca (N) Oduzimanje lopte izbjajanjem (N) Dribling (prelaženje protivničkog igrača) unutarnjom i vanjskom stranom stopala (N) Igra na dvoja vrata uz primjenu pravila (N)
Opće pripremne vježbe	- steći obavijesti o stvaranju, upotrebi i prijenosu energetskih tvari te čuvanju i promicanju zdravlja pojedinca	Pripremne vježbe za povećanje mišićne mase i motoričkih i funkcionalnih sposobnosti primjenom dinamičkih vježbi u serijama sa i bez opterećenja.

I. RAZRED

Učenice

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaj
Trčanje	- stejecanje znanja o individualnom doziranju volumena opterećenja u skladu s osobnim potencijalnim mogućnostima	Ciklično kretanje različitim tempom do 8 minuta Trčanje kratkih dionica «leteće» 20 do 40 m Trčanje dužih dionica s visokim startom 60 do 80 m Štafetno trčanje – tehnika primopredaje palice, odozdo Individualna dostignuća, 800 m Poligoni s preprekama
Skokovi		Skok u dalj koračnom tehnikom - 1,5 korak Skok u vis opkoračnom tehnikom (straddle) Individualna motorička dostignuća
Bacanje		Bacanje medicinke od 2 kg suvanjem Bacanje loptica u dalj i u cilj
Vis, upor, penjanje	- povećanje sposobnosti i umijeća svladavanja različitih prepreka	Njihom strance premah odnožno na nižu pritku (R) Klimom premah zgrčeni (R) Iz visa ležećeg prednjeg uzmah na višu pritku odrivom jedne noge (R)

		Više premeta strance povezano Stoj na rukama, kolut naprijed Penjanje na mornarskim ljestvama
Ravnotežni položaj		Naskok u upor čučeći, galop naprijed, otvoreno-zatvoreni poskok, «mačji» skok, «leteći» skok, okreti u čučnju i usponu na obje noge za 180° - greda 40, 80 cm Više elemenata povezano – greda 40, 80 cm.
Preskoci, poskoci	- povećanje sposobnosti i umijeća svladavanja različitih prepreka	Odbočka u lijevu i desnu stranu Skokovi uvito na elastičnom stolu Pružen skok s okretom za 180° (mini trampolin)
Plesne strukture	- usvajanje različitih plesnih struktura radi lakše društvene komunikacije i sadržajnijeg korištenja slobodnog vremena	Kruženje rukama u čeonoj, bočnoj i vodoravnoj ravnini obručem, loptom, vijačom u mjestu i kretanju Zamasi i kruženja pruženom nogom u čeonoj i bočnoj ravnini Križni okreti «valom» za 180° i 360° u obje strane Spiralni okret u lijevu i desnu stranu Poskoci vijačom u kretanju pruženom nogom u prednoženju, zanoženju i odnoženju Poskoci u mjestu prednoženjem, zanoženjem i odnoženjem uz bacanje i hvatanje lopte «Jelenji» skok Korak valcera, poloneze; kretanje u obje strane uz rad nogu i ruku u raznim tlocrtnim oblicima Realizacija kretnjom 2/4, 3/4 i 4/4 ritmičnog obrasca Društveni plesovi: valcer, polka Izbor narodnih tradicijskih plesova iz okruženja Povezati više elemenata u male sastave – koreografije uz glazbu u trajanju do 45 sec.
Borilačke vježbe	- usvajanje određenog fonda motoričkih informacija prijeko potrebnih za djelotvorno rješavanje potreba razvoja i očuvanja zdravlja, rješavanje svakodnevnih motoričkih zadataka, a posebice zadaća u posebnim situacijama (elementarne nepogode) i dr.	Padovi: naprijed, nazad i u stranu Bacanje: preko ramena, nožno i ručno Zahvati držanja

Igre	<ul style="list-style-type: none"> - razvijanje pravilnih stavova prema događanjima u športu, te poduzimanje mjera za čuvanje i promicanje športa - teorijsko-praktično osposobljavanje odraslih polaznika za stalnu primjenu odgovarajućeg sportsko rekreativskog vježbanja kao dijela kulture življenja i sadržajnijeg korištenja slobodnog vremena 	<p>Elementarne i štafetne igre Vođenje lopte lijevom i desnom rukom s promjenom brzine i smjera kretanja (R i K) Hvatanje i dodavanje lopte jednom i objema rukama u mjestu i kretanju s promjenom brzine i smjera kretanja (R i K) Pobiranje lopte jednom rukom uz pomoć druge i objema rukama odozdo (R i K) Ubacivanje lopte u koš iz kretanja, nakon vođene ili dodane lopte polaganjem i skok šutom (K) Udarci na vrata s mjesta i iz kretanja (R) Sustavi igre u napadu (R) Sustav obrane 6:0, 5:1 (R) Odbijanje lopte donje i vršno, srednje i visoko iz osnovnog odbojkaškog stava i kretanja (O) Gornji (tenis) servis (O) Smeč iz zaleta sunožnim odrazom (O) Blok: pojedinačni (O) Igra – taktika igre u obrani i napadu (K,R,O)</p>
Opće pripremne vježbe	<ul style="list-style-type: none"> - steći obavijesti o stvaranju, upotrebi i prijenosu energetskih tvari te čuvanju i promicanju zdravlja pojedinca 	Primjenom submaksimalnih dinamičkih podražaja i eksplozivnih dinamičkih podražaja, utjecati na povećanje mišićne mase, posebno mišića trupa.

II. RAZRED

Učenice

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaj
Trčanje	<ul style="list-style-type: none"> - stejecanje znanja o individualnom doziranju volumena opterećenja u skladu s osobnim potencijalnim mogućnostima 	<p>Ciklično kretanje različitim tempom do 10 minuta Brzo trčanje dionica 20 do 60 m iz visokog i niskog starta Trčanje dužih dionica do 120m. Individualna dostignuća, 100, 800 m Štafetno trčanje 4 x 60m prema pravilu IAAF-a Orijentacijsko trčanje Poligoni prepreka u prirodnim uvjetima.</p>

Skokovi		Skok u dalj – individualna motorička dostignuća Skok u vis – individualna motorička dostignuća
Bacanje		Bacanje loptica različite težine u cilj i daljinu zaletom Bacanje medicinke od 3 kg suvanjem
Vis, upori	- povećanje sposobnosti i umijeća svladavanja različitih prepreka	Klimom premah raznožni (R) Upor prednji na višoj pritki, spust naprijed u vis ležeći prednji (R) Premet strance iz zaleta i poskoka Premet naprijed
Ravnotežni položaj		Naskok premahom jedne noge odnožno do upora jašućeg; polkin korak, tupfer, škare naprijed, vaga iz skoka, saskok «jelenji», saskok uvito – greda 40 – 80 cm
Preskoci	- povećanje sposobnosti i umijeća svladavanja različitih prepreka	Prednoška Skokovi na elastičnom stolu prednožno, raznožno, pruženo i s okretom do 360° Prekopit
Borilačke vježbe	- usvajanje određenog fonda motoričkih informacija prijeko potrebnih za djelotvorno rješavanje potreba razvoja i očuvanja zdravlja, rješavanje svakodnevnih motoričkih zadataka, a posebice zadaća u posebnim situacijama (elementarne nepogode) i dr.;	Bacanje: bočno i nožno Obrana od udaraca, zahvata držanja i gušenja Udarci rukama i nogama

Plesne strukture	<ul style="list-style-type: none"> - usvajanje različitih plesnih struktura radi lakše društvene komunikacije i sadržajnijeg korištenja slobodnog vremena 	<p>Zamasi i kruženja impulsom s trakom u mjestu i kretanju</p> <p>Zamasi i kruženja pruženom nogom u kretanju plesnim koracima (valcer, polka, galop)</p> <p>Spiralni okret s loptom u obje strane</p> <p>Okret iz poskoka za 180° i 360° u obje strane</p> <p>Otvoreni – zatvoreni poskok na mjestu i u kretanju</p> <p>Skok "škare" povezano naprijed – nazad</p> <p>Preskakivanje vijače naprijed i nazad križanjem ruku</p> <p>«Leteći» skok vijačom</p> <p>«Vaga» zanoženjem iz okreta za 360°</p> <p>«Vaga» iz skoka «kadet»</p> <p>«Vaga» iz «letećeg» skoka</p> <p>Sinusoida trčanjem, niskim «letećim» skokovima uz vođenje lijeve i desne ruke</p> <p>Realizacija ritmova slobodnim izborom sprave i glazbene pratnje – koreografije do 60 sekundi</p> <p>Društveni plesovi: tango i rock plesovi</p> <p>Izbor narodnih tradicijskih plesova iz okruženja</p>
Igre	<ul style="list-style-type: none"> - razvijanje pravilnih stavova prema događanjima u športu, te poduzimanje mjera za čuvanje i promicanje športa - teorijsko-praktično osposobljavanje za stalnu primjenu odgovarajućeg sportsko rekreacijskog vježbanja kao dijela kulture življena i sadržajnijeg korištenja slobodnog vremena 	<p>Elementarne i štafetne igre</p> <p>Vođenje lopte lijevom i desnom rukom naizmjence, nisko, visoko i dvokorakom (K)</p> <p>Dodavanje lopte objema rukama od tla, s grudi iznad ramena i glave te jednom rukom sa strane i od tla iz kretanja (K)</p> <p>Pivotiranje (K)</p> <p>Slobodno bacanje (K)</p> <p>Fintiranje s promjenom smjera i načina dodavanja lopte (K)</p> <p>Oduzimanje lopte pri vođenju i ubacivanju u koš (K)</p> <p>Osobna obrana preuzimanjem igrača (K)</p> <p>Blokade, kombinacije napada i obrane s dva igrača, s tri igrača, s jednim centrom (K)</p>

		<p>Igra na dva koša s primjenom pravila (K)</p> <p>Donje odbijanje lopte jednom rukom srednjih i niskih povaljkom (O)</p> <p>Dizanje lopte na smeč (O)</p> <p>Individualni napad servisom i smečom (O)</p> <p>Obrana u stražnjoj liniji (O)</p> <p>Blok pojedinačni i grupni (O)</p> <p>Taktika napada putem treće lopte(O)</p> <p>Igra preko mreže s primjenom pravila (O)</p> <p>Udarci lopte na vrata s otklonom u suprotnu stranu (R)</p> <p>Obrana udarca sa strane - tehnika vratara (R)</p> <p>Blokiranje jednom i objema rukama (R)</p> <p>Primanje lopte preuzimanjem (R)</p> <p>Napad s 9m (R).</p> <p>Individualni i skupni protunapad (R).</p> <p>Sustav kombinirane obrane 5:1, 4:2 (R).</p> <p>Napad na kombiniranu obranu (R)</p> <p>Igra u napadu i obrani u specifičnim uvjetima (R)</p>
Opće pripremne vježbe	<ul style="list-style-type: none"> - steći obavijesti o stvaranju, upotrebi i prijenosu energetskih tvari te čuvanju i promicanju zdravlja pojedinca 	Pripremne vježbe za održavanje ravnoteže između mišićne mase tijela i potkožnog masnog tkiva, posebice vježbe fleksibilnosti primjenom dinamičkih vježbi u serijama.

POSEBNI PROGRAMI

Škole koje imaju uvjete za izvođenje dopunskog športskog programa trebaju ugraditi u operativni program elemente toga športa, odnosno aktivnosti kao što su: badminton, stolni tenis, tenis, plivanje, skijanje, koturaljkanje, aerobik i drugo.

METODIČKE UPUTE

Postojećim fondom sati ostvariti cilj i zadaće tjelesne i zdravstvene kulture izborom tema u odnosu između pojedinačnoga i skupnoga športa i dopunskoga programa u omjeru 1:1:1.

Programska neprekidnost mora se poštovati radi kvalitetnijeg i trajnijeg usvajanja motoričkih informacija i utjecaja na transformacijske procese, osobito na motoričke i funkcionalne sposobnosti. Prioritetno treba izabrati aktivnosti kojima se razvija dostatno velika energetska sastavnica, koja će moći djelovati na preobrazbu stanja, osobina i sposobnosti svakoga pojedinog učenika.

Učenicima strukovnih škola, polaznicima programa niže stručne spreme, često s povećanim statičkim ili jednostranim tjelesnim opterećenjem treba ponuditi aktivnosti s kojima će, programiranim tjelesnim vježbanjem i kineziološkim sadržajima, brže doći do oporavka organizma od štetnih i statičkih utjecaja rada, kao i do pravilnog rasta i razvoja u ovoj dobi. U izboru aktivnosti treba dati prednost onim sadržajima koje će učenici moći usvojiti prema osobnoj motivaciji s ciljem osposobljavanja za cjeloživotno bavljenje kineziološkim aktivnostima (badminton, stolni tenis, tenis, aerobik, ples, odbojka i drugo).

Škole koje organiziraju praktičnu nastavu u školskim radionicama, mogu jednim dijelom ostvarivati dopunski program tjelesne i zdravstvene kulture u tjednu praktične nastave.

Predmet tjelesna i zdravstvena kultura po svojoj strukturi i programskim sadržajima u odnosu na druge predmete treba biti relaksirajući te se preporučuje sljedeće:

- Iz okvirnog nastavnog plana i programa tjelesne i zdravstvene kulture koji je svojevrsni "izbornik" odabirati nastavne cjeline i teme koje se objektivno mogu ostvariti u školi, poštujući potrebe učenika u svakoj pojedinoj školi vezane za vrstu zanimanja.
- Programska neprekidnost mora se poštivati radi kvalitetnijeg i trajnijeg usvajanja motoričkih informacija i utjecaja na transformacijske procese, osobito na motoričke i funkcionalne sposobnosti.
- U nastavnom procesu posebice voditi brigu o primjerenom doziranju, distribuciji i kontroli volumena opterećenja na satu.
- Voditi brigu o optimalnom korištenju raznovrsnih nastavnih sredstava i pomagala.
- Praćenje i vrednovanje rada učenika provoditi uvažavajući aktualno stanje njihova antropološkog statusa, realne mogućnosti svakog pojedinog učenika i njegov cjelokupni napredak tijekom školske godine.

Kadrovske uvjeti: profesor fizičke kulture ,VSS

Nastavni predmet: Vjeronauk

Razred: prvi (1), drugi (2)

Tjedni (ukupni) fond sati:

Razred	1	2
Broj sati	1 (34)	1 (28)

Uvod

Katolički vjeronauk u nižim srednjim školama želi na sustavan način učenicima pružiti objektivnu mogućnost upoznavanja i usvajanja temeljnih istina kršćanske vjere, morala, kršćanske duhovnosti i života na pojedinačnoj i zajedničkoj razini. On im želi omogućiti dozrijevanje vjere i osobni rast u vjeri potičući procese cjelovita vjerskoga odgoja koji učenicima omoguće da svoju vjeru što bolje upoznaju, istinski dožive, radosno prihvate i u životu posvjedoče. Posebno je to važno u prvim godinama srednje škole i procesima izgradnje njihovog ukupnog identiteta koji se ostvaruje na područjima njihovog tjelesnoga, afektivnoga, moralnoga i duhovnoga odrastanja. Vjeronauk im u tom razdoblju, unatoč nekim poteškoćama i granicama koje prate njihovo odrastanje i ukupnu formaciju, želi pružiti cjelovitu sliku o njima samima i svijetu u kojem žive povezujući skladno pitanja kršćanske vjere i života s konkretnim pitanjima i problemima koja sami učenici osjećaju i postavljaju u tom razdoblju. Vjeronauk u školi svoje odgojne i obrazovne procese, ciljeve i sadržaje povezuje s odgojno-obrazovnim ciljevima same demokratske škole kao odgojno-obrazovne zajednice, kao i s cjelinom školskoga kurikuluma koji bi trebao omogućiti odgojno-obrazovni sklad svih nastavnih predmeta koji na prvo mjesto stavljuju osobu učenika, odnosno cjelovit odgoj ljudske osobe, zatim njegov odgoj za socijalnost i socijalno smještanje i napokon spremanje za preuzimanje odgovorne zadaće u društvu stjecanjem profesionalnih sposobnosti i umijeća. U svemu tome treba imati u vidu osobite ciljeve i sadržaje koji se nude učenicima nižih srednjih škola kao i odgojno-obrazovni koncept koji naglasak stavlja na konkretan rad i aktivnosti učenika, ali i na onaj nužni opseg redovite nastave koji vodi stjecanju objektivnih i formalnih znanja u procesima učenja i poučavanja koji su neophodnu u suvremenom životu i društvu.

Stoga katolički vjeronauk u nižim srednjim školama nastoji učenicima pružiti poznavanje istina katoličke vjere, morala, njezine tradicije i vjersko-odgojne posebnosti u srazmjeru s vlastitostima, sposobnostima i interesima učenika te dobi potičući razvoj njihovih općeljudskih i kršćanskih sposobnosti razmišljanja i djelovanja, njihovu etičko-moralnu svijest, moralne vrijednosti i stavove, izgrađen kritičan odnos prema životu i svijetu. Osim izgradnje vlastite osobnosti i sposobljavanja za konkretan život u Crkvi i društvu u kojem će preuzimati različite dužnosti i odgovornosti, učenike se želi odgajati za poštovanje i iskreni susret i dijalog sa svim ljudima, kršćansko zajedništvo, ekumenizam i dijalog.

Mladež ove dobi prolazi kroz kritična razdoblja svoga odrastanja pa je nužno da upoznaju povjesno-kulturalnu stvarnost u kojoj žive, općenite etičke i moralne probleme te nauk, načela i vrednote katoličke vjere. Vjeronauk im na poseban način, po načelu vjernosti Bogu i čovjeku, želi omogućiti traganje za temeljnim pitanjima smisla života, odgajati ih za evandeoska pravila života, poticati molitveni i sakramentalni život, približiti neke važne činjenice života i tradicije Katoličke crkve kroz njezinu povijest radi skladna i cjelovita vjerskoga odgoja. Isus Krist, njegov lik, život i djelo, Sveti pismo, nauk i tradicija katoličke Crkve, ključ su i tumač ukupna kršćanskoga odgoja u kojemu mladež ove dobi može naći i nalazi pravu i cjelovitu istinu o općeljudskom i kršćanskom životu, istinski put i istinski život.

Program je namijenjen nižim dvogodišnjim srednjim školama. Program i prvoga i drugoga godišta ima po 20 kataloških tema, i to 16 obvezatnih i 4 izborne, koje su donesene u

šest nastavnih cjelina. Prvih pet nastavnih cjelina donosi obvezatne sadržaje a šesta izborne sadržaje. Svaka se nastavna cjelina sastoji od tri do pet nastavnih ili kataloških tema, a sve one čine jedinstven sustav odgojno-obrazovnih ciljeva i sadržaja pojedinoga godišta u povezanosti obaju godišta u jednu odgojno-obrazovnu cjelinu.

Za obradu kataloških tema predviđa se od jednoga do dva nastavna sata. Svaku nastavnu cjelinu prate vjeronaučni odgojni i obrazovni ciljevi, naznačuju se bitni tematski sadržaji, daju neke didaktičke upute i prijedlozi za vrednovanje. Za ostvarivanje postavljenih vjeronaučnih ciljeva potrebno je ne samo nastojanje oko sustavnog izlaganja i usvajanja jasnih i temeljenih sadržaja katoličke vjere nego i aktivno sudioništvo i stvaralački rad učenika u nastavi tako da vjeronaučna nastava u školi bude usmjerena na učenika i integriana, suradnička i stvaralačka. Imajući na umu mogućnost upotrebe brojnih didaktičkih modela, oblika i metoda za ostvarivanje stvaralačke i suradničke nastave, nastavnici će se u odgojno-obrazovnom procesu služiti raznovrsnim didaktičkim aktivnostima, od kojih su neke, kao primjer, navedene i u ovom programu. Dok će jednom prilikom koristiti razne biblijske, crkvene, povijesno-kulturalne ili druge prikladne dokumente drugi će puta upotrijebiti doprinose iz dnevnog, tjednog ili mjesecnog tiska kao i one koji su plod pojedinačnog ili grupnog istraživanja unutar samog predmeta vjeronauka ili su nastali u multidisciplinarnom odnosno interdisciplinarnom procesu korelacije s drugim predmetima i disciplinama.

Ovaj dvogodišnji vjeronaučni Program žurno je rađen prema odredbi Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa RH radi stvaranja dvogodišnjih srednjih škola u kojima je reducirana redovna nastava iz svih nastavnih predmeta pa se tako i katolički vjeronauk u njima za sada ostvaruje jedan sat tjedno, tj. 35 nastavnih sati vjeronauka godišnje. Program ujedno slijedi i interpolira dosadašnja iskustva vjeronaučne nastave u srednjim školama nastojeći izdvojiti one sadržaje, odgojne ciljeve i teme koje su prikladne potrebama učenika dvogodišnjih nižih strukovnih škola.

Razred: prvi

Tjedni (ukupni) fond sati: 1 (34)

Zadaci:

- snažnije upoznavati i doživljavati vlastiti svijet;
- suočiti se s temeljnim pitanjima o porijeklu, završetku i smislu života;
- spoznati religioznu dimenziju postojanja, uključujući potrebu za znanstvenim i cijelovitim pristupom svijetu i smislu postojanja u njemu;
- upoznati ostale kršćanke vjeroispovijedi promičući ekumensko zajedništvo;
- odgovorno se kritički suočiti s drugim religijama promičući dijalog i poštovanje;
- otkriti posebnost biblijske objave koja se događa u konkretnoj povijesti;
- proširiti egzistencijalne i religijske vidike u svjetlu ostvarenje životnih vrijednota;
- biti zauzeti graditelji vlastitog života na temelju osobnog suočenja s Isusom Kristom (koji je Alfa i Omega, Početak i Srvetak cjelokupne stvarnosti).

Sadržaj:

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaj
1. Otkrivam sebe na putu života	<ul style="list-style-type: none"> - prihvati sebe kao jedinstvenu osobu - osobno se, životno i konkretno otvoriti pitanju smisla - prihvati i shvatiti fizičke promjene u vlastitom životu 	Otkrivati istinu o vlastitom životu Hod do zrelosti – stil života Živjeti i raditi kao protagonist
2. Vjera i nada na putu moga života	<ul style="list-style-type: none"> - razriješiti dvojbu „vjera ili znanost“ i posvijestiti važnost jednog i drugog - otkrivati čovjekov poziv sustvaratelja - upoznati svijet i govor Biblije 	Živjeti u vjeri i nadi Vjera i/ili znanost. Između kaosa i reda Čovjek – slika Božja i sustvaratelj Božja riječ na putu života
3. Čvrsto stajati na Kristovu putu	<ul style="list-style-type: none"> - prihvati Kristovu poruku kao ispunjenje temeljnih čovjekovih težnji - razvijati stav otvorenosti i prihvaćanja Isusove spasenjske poruke - osobno se suočiti s Isusom Kristom i stjecati iskustvo prijateljstva s Isusom 	Isus pokazuje put u život Isus – Spasitelj i Otkupitelj Tko je Isus Krist za mene?
4. U zajednici vjere i ljubavi	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznati prisutnost Duha Svetoga u Crkvi - otkrivati vlastito mjesto unutar kršćanske zajednice - upoznati obilježja sekti i metode njihova djelovanja - proučiti najvažnije sekte 	Crkva je zajednica vjere i ljubavi Crkva danas – Crkva u budućnosti Na tržnici religioznih ponuda (sekte)
5. Put suradnje i odgovornosti	<ul style="list-style-type: none"> - stvarati stav odgovornosti za kršćansko angažiranje u svijetu - shvatiti nužnost moralnosti i moralnih zakona 	Život po Božjim pravilima Suradnja za bolji svijet Nasilje, kriminalitet i kazna
6. Izborne teme	<ul style="list-style-type: none"> - logički i ispravno shvatiti osnovne etičke pojmove - prihvati odnos prema Bogu kao temelj, sredstvo i cilj ostvarenja osobe - shvatiti pojam grijeha (prenošenje i posljedica) <p>Posvijestiti sakramente kao temelj vjere</p>	Temelji kršćanske vjere Spasenje i grijeh Čovjek – polazište etičkog razmišljanja Čovjek i ostvarenje sreće

Razred: drugi**Tjedni (ukupni) fond sati: 1 (28)****Zadaci:**

- izgrađivati slobodu susreta i dijaloga s ljudima, kritičko istraživanje i prihvaćanje temeljnih životnih općeljudskih i kršćanskih vrijednota važnih za izgradnju duhovnoga i moralnog identiteta;
- otkrivati da je samoostvarenje moguće jedino u ljubavi i sebedarju čije je uporište Bog;
- osvijestiti u svjetlu vjere teme bliske vlastitom iskustvu kao što su priateljstvo i ljubav, obitelj, crkvena i društvena zajednica, moralna svijest, sloboda i savjest;
- naglasiti potrebu za izgradnjom ispravne ljudske i kršćanske savjesti u ozračju osobnoga i društvenoga života te preuzimanja različitih odgovornosti u društvu;
- prepoznati važnost i kvalitetu istinskoga života, priateljstva i autentične ljubavi koji se ostvaruju u različitim područjima i oblicima života.

Sadržaj:

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaj
1. Mladi u traganju za identitetom	<ul style="list-style-type: none"> - pronaći vlastitu sigurnost u svjetu vrijednosti - otkriti važnost priateljstva za osobno dozrijevanje - uočiti bitnu razliku između zaljubljenosti i ljubavi - razviti kvalitetne unutarobiteljske odnose 	Potraga za vrijednostima i opasnost otuđenja Vrijeme mladenačkog priateljstva i ljubavi Mladi i roditelji
2. Sloboda i savjest	<ul style="list-style-type: none"> - shvatiti da je želja za slobodom opravdana - uočiti da uz vanjsku postoji i unutarnja sloboda koja nas određuje kao ljudi - suočavati se s modelom istinske slobode, s Isusom Kristom - odgajati ispravnu savjest 	Mladi pred izazovom slobode Sloboda i savjest Moć Isusove slobode
3. Čovjek kao moralno biće	<ul style="list-style-type: none"> - shvatiti da je kršćanska moralnost „višeg reda“, tj. da znači suobličenje sebe Isusu Kristu, a ne tek „red ljudske naravi“ - upoznati temelje istine - uvidjeti vrijednost dana Gospodnjeg u životu vjernika 	Moralni zakon i kršćanski moral Svetost i poštivanje Božjeg imena Poštivanje dana Gospodnjega Živjeti u istini
4. Čovjek i njegovo dostojanstvo	<ul style="list-style-type: none"> - prihvatiti život kao Božji dar - zalagati se za očuvanje vlastitog života - promicati dostojanstvo svakog pojedinca - uočiti suvremene prijetnje ljudskom životu i dostojanstvu osobe 	Poštivanje ljudskog života Pravo na vlasništvo i odnos prema njemu Pravda i solidarnost među narodima

5. Život u zajednici i društvu	<ul style="list-style-type: none"> - vrednovati vlastite sposobnosti za osobno i za dobro zajednice - jasno poimati zvanje i otkrivanje vlastitog zvanja i poziva - doživjeti osobni susret s Bogom u slavljenju svete mise 	Zvanje i zanimanje Briga za zajedničko dobro Euharistijsko zajedništvo Obitelj – zajednica ljubavi i služenja
6. Izborne teme	<ul style="list-style-type: none"> - vrednovati čovjeka kao muškarca i ženu - shvatiti narav društvene pravde - ispravno shvatiti kršćansku nadu - uočiti potrebu za izgradnjom istinski pravednijeg i boljeg svijeta za sve ljudе - prihvati Božji način djelovanja putem sakramenata kao njegov izbor i znak ljubavi prema čovjeku 	Vrednovanje čovjeka kao muškarca i kao žene Ostvarenje boljeg svijeta „Program“ Kristovog djelovanja – Blaženstva Sakramentalni red spasenja

Nastavni predmet: Etika

Razred: prvi (1), drugi (2)

Tjedni (ukupni) fond sati:

Razred	1	2
Broj sati	1 (34)	1 /(28)

CILJEVI I ZADACI OBRAZOVNOG PROGRAMA

Osim općih ciljeva, znanja i određenih socijalnih vještina, te stavova za osobni razvoj i daljnje učenje, obrazovni program učenicima bi trebao omogućiti:

- znanja o tome što je moral, a što je etika, te kako se ta znanja mogu primijeniti u njihovu osobnom životu i životnoj zajednici
- znanja o čovjeku kao osobi koja je u potrazi za svojim identitetom
- znanje o socijalnim vještinama koje su u funkciji stvaranja identiteta, odrastanja i sazrijevanja
- znanja o čovjeku kao građanskom subjektu, njegovim osobnim i političkim pravima
- znanja o društvu i državi
- znanja koja povezuju sadržaje etike s drugim područjima kao što su znanost i religija

KORELACIJE S DRUGIM NASTAVNIM PREDMETIMA:

- hrvatski jezik i književnost
- povijest
- geografija

NASTAVNE METODE I METODIČKI OBLICI RADA

- rad na izvornom tekstu (npr. novinski članak, odlomak iz literature i sl.)
- rad u grupama, suradničko učenje, predavanje, učenje raspravljanju, argumentiranju, komentiranju itd.

MJESTO IZVOĐENJA NASTAVE

- rad u učionici, školskoj knjižnici i izvan učionice (npr. posjet muzeju, gradskoj upravi, javnom događaju i sl.)

NASTAVNA SREDSTVA I POMAGALA

- tekstualna
- audiovizualna

PROVJERAVANJE ZNANJA

- **Topli medij:** usmeno ispitivanje, izlaganje sadržaja vlastitih uradaka,...
- **Hladni medij:** pisano ispitivanje (pisanje o zadanoj temi, o zadanim pitanjima, domaće zadaće, pisana provjera jednom u polugodištu)
- **Zalaganje učenika na satu:** nagrada učenika za svaki koristan i svrhovit trud

PRIMJEDBE I PRIJEDLOZI:

- **Objektivnost:** Program daje ustupak tome da ga nastavnici oblikuju po vlastitoj mjeri s obzirom na njegove glavne odrednice. Principijelno jednaki ciljevi svake nastavne cjeline moduliraju se ad hoc prema osobitostima svake lekcije (uže nastavne cjeline). Sukladno tome odabiru se i korelacije s drugim nastavnim predmetima (curriculum).
- **Subjektivnost:** Inventivnost nastavnika u oblikovanju i primjeni programa trebala bi biti na prvome mjestu u nastavnoj praksi.

Prva godina

- I. tema: U potrazi za identitetom, problemi odrastanja i sazrijevanja (17ati)
- II. tema: Čovjek kao građanin, osobna i politička prava (17 sati)

U potrazi za identitetom, problemi odrastanja i sazrijevanja

Pojam identiteta: odnos prema sebi i prema drugima
Izazovi odrastanja i sazrijevanja
Obitelj kao mjesto odrastanja i sazrijevanja
Pojam vrijednosti i normi te svrhovitog djelovanja
Problem vrline i savjesti

Čovjek kao građanin, osobna i politička prava

Pojam slobode: čovjek kao građanski subjekt,
Deklaracija o pravima čovjeka i građanina
Pojmovi *pravo – odgovornost - dužnost*
Pojam ljudskih prava u trima generacijama ljudskih prava,
Pojam politike i političkih prava

Druga godina

Pojedinac, društvo i država

Pojmovi *društvo, država,*
Pojmovi *narod i nacija* u odnosu spram djelovanja pojedinca
Što je bioetika? Problemi bioetike su istodobno problemi prirodnih znanosti, pravne znanosti, religije, filozofije,... odnosno problemi društva i svijeta u kojem živimo
Kroz pojam *društvo* konstituiraju se temeljni bioetički i ekoetički pojmovi i događaji:
problem održivog razvoja,
problem pitke vode,
iskrčivanje šuma,
učinak staklenika,
korištenje pesticida u poljoprivredi,
bolesti vezane uz bioetičke i ekoetičke probleme,
dileme transplantacije i eutanazije,
problemi pobačaja i umjetne oplodnje

problemi kloniranja

Oni događaji i problemi koje možemo tematizirati pitanjem: *ono što znanost i tehnologije znaju, odnosno mogu učiniti, da li to i smiju učiniti?*

Nastavni predmet: Engleski jezik**Razred: prvi (1), drugi (2)****Tjedni (ukupni) fond sati:**

Razred	1	2
Broj sati	34	28

Cilj: Ospozobiti učenike za temeljnu govornu i pisani komunikaciju na engleskom jeziku na razini A+ prema ZERO-u, u okviru zanimanja pomoćni zidar i keramičar.

Sadržaj:

Razred: 1

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaj
1. Moja obitelj Moj posao	<ul style="list-style-type: none"> • Koristiti jednostavne oblike ljudaznog pozdravljanja i obraćanja ljudima, pitati sugovornike kako su, primati novosti o ljudima i događajima. • Razumjeti i odgovarati na pitanja o obitelji. • Naučiti stručni vokabular (alati,oprema,materijali). • Pitati i odgovarati na pitanja o alatima, opremi i materijalima koje koristi na poslu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Predstavljanje i upoznavanje - Moja obitelj - Moj posao: alati i oprema, materijali
2. Moja osobnost Opis ljudi, mjesta i događaja Opis radnog mjeseta	<ul style="list-style-type: none"> • Naučiti koristiti niz izraza i rečenica kako bi jednostavnim jezikom opisali sebe, svoju obitelj, prijatelje. • Naučiti niz izraza i rečenica za jednostavnu konverzaciju. • Sudjelovati u kratkim dijalozima u društvu, osobito vezano uz struku. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kakova sam ja osoba? - Moji prijatelji - Gdje živim? - Moj posao: osoblje - Gradilište / radno mjesto
3. Moj radni dan i slobodno vrijeme	<ul style="list-style-type: none"> • Pitati i odgovarati na pitanja o tome što rade i kako provode slobodno vrijeme. • Naučiti koristiti Present Simple Tense. • Razgovarati o tome što raditi, kamo ići, što dogоворити i kako 	<ul style="list-style-type: none"> - Dnevne rutine na poslu i u slobodno vrijeme - The Present Simple Tense - Planiranje, susreti, sastanci - Prepozicije i prilozi

	<p>ugovoriti sastanak.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pitati i davati uputstva o kretanju u prostoru. • Pitati i davati odgovore o robi, materijalima i uslugama. 	<p>- Moj posao:radnje i postupci</p>
4. Na gradilištu Na mom radnom mjestu	<ul style="list-style-type: none"> • Naučiti dijelove kuće, davati obavijesti i postavljati pitanja. • Naučiti jednostavno komunicirati s klijentom i nadglednikom / kolegom o radnjama na poslu, problemima u radu. • Razumjeti glavni smisao kratkih, jasnih i jednostavnih poruka i obavijesti u radnom procesu. 	<p>- Izgradnja kuće</p> <p>- Zidovi / keramičke pločice</p> <p>- Dijalog:radnik-klijent; radnik-nadglednik</p>

Razred: 2

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaji
1. Moji prijatelji Moj Posao	<ul style="list-style-type: none"> • Naučiti aktivnije sudjelovati u razgovoru uz malu pomoć i uputstva, jednostavnim riječima moći izraziti što misli osjeća, voli i ne voli u vezi nečega. • Moći dovoljno razumjeti da bi jednostavno djelovao. • Razumjeti uputstva. • Moći izmjenjivati informacije i ideje o jednostavnim i poznatim temama u predvidivim svakodnevnim situacijama. Moći opisati prošle radnje i osobno iskustvo. 	<p>- Što radim u slobodno vrijeme ? Sport, muzika film... putovanja, kupovina...</p> <p>- Tlocrt</p> <p>- Temelji</p> <p>- Zidovi i krovovi</p> <p>- The Simple Past Tense</p>
2. Materijali	<ul style="list-style-type: none"> • Usvojiti stručni vokabular i opisati osobine 	Materijali: glina, opeka, beton, fugir

Aktivnosti na poslu	<p>materijala.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opisati malo detaljnije svakodnevne radnje u radnom procesu. • Opisati planove i dogovore u vezi posla. 	<p>mase, mort i ljepilo Keramičke pločice, postavljanje keramičkih pločica Gradnja zidova Gradnja krovova Gradnja stepenica Kaljevi za kalijeve peći The Future Tense</p>
Društvo / komunikacija	<ul style="list-style-type: none"> • Čitati razumjeti kratke, jednostavne tekstove. • Znati izraziti mišljenje o lokalnom području i životu zajednice. • Znati napisati kratko pismo i telefonirati. 	<p>Ekologija i zdrav okoliš Pismo / telefonski poziv</p>

Nastavni predmet: Njemački jezik**Razred: prvi (1), drugi (2)****Tjedni (ukupni) fond sati:**

Razred	1	2
Broj sati	1 (34)	1 (28)

UVOD

U okolnostima medijske i komunikacijske umreženosti i povezanosti globalnih razmjera i rastućih međunarodnih, interkulturalnih kontakata na privatnome i profesionalnom planu, znanje stranih jezika predstavlja jednu od *ključnih kompetencija (osnovnih umijeća)*² koje pojedinac treba steći kako bi poboljšao svoje mogućnosti tijekom obrazovanja i u sve dinamičnijem svijetu rada. Znanje stranoga jezika doprinosi porastu osobne mobilnosti i zapošljivosti, omogućava ravnopravno i kritičko pribavljanje informacija, korištenja izvora znanja i dr.

SVRHA I CILJEVI SUVREMENE NASTAVE STRANIH JEZIKA

Koncepcija plana i programa njemačkoga jezika za zanimanje niže stručne spreme pomoćni soboslikar-ličilac oslanja se na teorijske odrednice i ciljeve suvremene nastave stranih jezika i na razine kompetencije komunikacijske uporabe stranoga jezika razrađene u *Zajedničkom europskom referentnom okviru za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje* (Vijeće Europe, Vijeće za kulturnu suradnju; vidi pod 4.)³

Cilj suvremene nastave stranih jezika usmena je i pisana komunikacijska kompetencija. Nastava stranih jezika usmjerena je na učenika kao subjekta nastavnog procesa i na stjecanje uspješnih strategija učenja kao temelj razvoj njegove samostalnosti i za cjeloživotno učenje.

Istodobno, otvaranjem prozora u neke nove i drugačije kulture, razvijanjem tolerancije, učenja u suradnji s drugima, poštovanja drugoga, nastava stranih jezika zaokružuje refleksiju okvirnih uvjeta života zajednice jezika, odnosa prema stranome i stranosti, ali i prema vlastitoj kulturi i promiče sociokulturalnu i interkulturalnu kompetenciju.

Razine jezične kompetencije

Po završetku 1. razreda strukovne škole, zanimanja niže stručne spreme pomoćni soboslikar-ličilac, učenici u osnovnim područjima jezičnih djelatnosti u njemačkom jeziku mogu ostvariti razinu A1+, a po završetku 2. razreda mogu ostvariti razinu A2 (temeljna razina):

Razumijevanje	Slušanje	<ul style="list-style-type: none"> • razumjeti fraze i najučestalije riječi iz područja neposredne osobne relevantnosti (npr. osobni podaci, podaci o obitelji i prijateljima, zdravlje, prehrana, putovanja, zabava, kupovina, zaštita okoliša i dr.) • razumjeti glavni smisao kratkih, jasnih i jednostavnih poruka, obavijesti i uputa
---------------	----------	---

² Usp. *Weißbuch zur allgemeinen und beruflichen Bildung: Lehren und Lernen. Auf dem Weg zur kognitiven Gesellschaft* (1995) <http://ec.europa.eu/education/doc/official/keydoc/lb-de.pdf>, str. 20

³ *Gemeinsamer Europäischer Referenzrahmen für Sprachen: lernen, lehren, beurteilen*. Berlin: Langenscheidt, 2001

Zajednički europski referentni okvir za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje. Zagreb: Školska knjiga, 2005

	Čitanje	<ul style="list-style-type: none"> čitati kratke, jednostavne tekstove u okviru poznate tematike pronaći određene, predvidive informacije u jednostavnim, svakodnevnim materijalima poput reklama, prospekata, jelovnika i voznoga reda razumjeti kratka i jednostavna osobna pisma
Govor	Govorna interakcija	<ul style="list-style-type: none"> kommunicirati u jednostavnim i rutinskim zadaćama koje zahtijevaju jednostavnu i neposrednu razmjenu informacija o poznatim temama i aktivnostima sudjelovati u kratkim dijalozima u društvu, premda obično neće razumjeti dovoljno da bi sami mogli održavati razgovor
	Govorna produkcija	<ul style="list-style-type: none"> koristiti nizove fraza i rečenica kako bi jednostavnim jezikom opisali svoju obitelj i druge ljude, mjesto gdje žive i sl.
Pisanje	Pisanje	<ul style="list-style-type: none"> napisati kratke, jednostavne bilješke i poruke napisati jednostavno osobno pismo, npr. zahvaliti nekomu na nečemu

Postizanje ovih kompetencija pretpostavlja uporabu otprilike 900 leksičkih jedinica te osvještenu uporabu osnovnih gramatičkih struktura. Pod osvještenom uporabom podrazumijeva se da učenik može riješiti gramatičke zadatke ili ispraviti pogrešku u govoru i pismu ako ga netko upozori, ali se ne traži da gramatičke strukture upotrijebi bez pogreške u slobodnom govoru i pisanju.

PRVI RAZRED

1. ZNANJA

1.1 LEKSIČKA PODRUČJA

Leksička područja u okviru predviđenih jezičnih funkcija:

pozdravi, predstavljanje, komunikacijski obrasci pri susretu, uljudno ophođenje, oslovljavanje, iznošenje osobnih podataka o sebi i poznatim osobama (priatelji, šira obitelj, odnosi u obitelji), problemi mladih, učenje stranih jezika, višejezičnost kod nas i u Europi, zanimanja, obrazovanje, različiti izvori informacija, Internet kao izvor informacija, upute za uporabu i rukovanje, ekologija, osobna uvjerenja

1.2 GRAMATIČKE STRUKTURE

- prezent pravilnih, nepravilnih, jednostavnih, složenih i povratnih glagola
- perfekt jednostavnih, složenih, pravilnih, nepravilnih i povratnih glagola vezanih uz tematska područja u jednini i množini s pomoćnim glagolima *haben* i *sein* (izuzev modalnih glagola) (jesni, niječni i upitni oblik)
- pomoćni glagoli u preteritu
- prezent i preterit modalnih glagola u jednini i množini (jesni, niječni i upitni oblik)
- zapovjedni način (2. lice jednine, 2. lice množine i uljudno obraćanje sa *Sie*)
- rekacija nekih učestalih glagola
- imenice s neodređenim i određenim članom u sva tri roda, u svim padežima jednine i množine

- osobne, posvojne, pokazne zamjenice u jednini i množini
- povratne zamjenice
- neodređene zamjenice: *jemand, niemand*
- neodređena zamjenica *man*
- upitna zamjenica: *wer, was, welcher/e/es, was für ein/e*
- pokazna zamjenica *dieser/e/es*
- upitne riječi: *wie, wo, wann, wieviel, wie viele, ...*
- stupnjevanje pridjeva i priloga
- opisni pridjevi kao dio predikata i prilozi u svim stupnjevima komparacije
- glavni brojevi
- neki prilozi mjesta, vremena, načina i uzroka
- neki prijedlozi s dativom, akuzativom, dativom i akuzativom
- negacija: *nicht, nein, kein/e*
- nezavisno složene rečenice s veznicima: *und, aber, oder, denn...*
- zavisno složene rečenice uz veznike: *weil, dass, wenn*

1.3. JEZIČNE FUNKCIJE (OBRAZOVOVNI ISHODI)

U okviru obrađenih tema i jezičnih struktura:

- pozdravljanje
- oslovljavanje
- predstavljanje sebe i drugih
- postavljanje/odgovaranje na pitanja
- izražavanje dobi
- izražavanje količine i cijene
- prepričavanje događaja i radnji u sadašnjosti, prošlosti
- izražavanje raspoloženja
- izricanje ukusa i stava prema nečemu
- imenovanje predmeta, osoba i pojave
- opisivanje i uspoređivanje predmeta, osoba
- opisivanje pojava i situacija i određivanje odnosa između predmeta i osoba
- izricanje radnji
- izricanje odnosa u vremenu i prostoru
- izražavanje molbe
- izražavanje zahvale
- izražavanje želje
- izražavanje negodovanja i odobravanja, slaganja i neslaganja
- izražavanje zahtjeva, naredbe, obveza i dužnosti
- traženje i davanje informacija
- razumijevanje uputa za uporabu i rukovanje
- uporaba različitih izvora informacija

2. VJEŠTINE I SPOSOBNOSTI

2.1 JEZIČNE VJEŠTINE

2.1.1 SLUŠANJE

- reagiranje na naputke i naredbe na njemačkom jeziku
- povezivanje vizualnoga (slikovnoga/pisanoga) i zvučnoga sadržaja
- globalno, selektivno i detaljno razumijevanje teksta
- slušanje izgovora i intonacije izvornih govornika (zvučni tekstovi)

- svladavanje razlika u izgovoru glasova i glasovnih skupina njemačkoga jezika u odnosu na hrvatski jezik

2.1.2 GOVORENJE

- **Govorna interakcija/ sudjelovanje u razgovoru**

- verbalno reagiranje na verbalne i neverbalne poticaje u okviru jezičnih funkcija
- postavljanje/odgovaranje na pitanja u okviru poznatih jezičnih struktura i tematskih sadržaja
- reproduciranje i produciranje dijaloga u okviru poznate tematike
- sudjelovanje u dramatizacijama i simulacijama dijaloških situacija

- **Govorna produkcija/ izražavanje u kontinuitetu**

- reprodukcija monoloških tekstova u okviru poznate tematike
- povezivanje elemenata priče pomoću aplikacija ili tekstualnih dijelova priče koje treba povezati u logičku cjelinu
- imenovanje i opisivanje predmeta, osoba, radnji, situacija i događaja (sa ili bez slikovnoga predloška)
- prepričavanje događaja
- iznošenje rezultata individualnog i/ili skupnoga rada

- **Izgovor i intonacija**

- izgovaranje specifičnih glasova njemačkoga jezika u riječima
- reproduciranje rečenica s odgovarajućom rečeničnom intonacijom

2.1.3 ČITANJE

- globalno, selektivno i detaljno razumijevanje kraćih tekstova poznate tematike
- uočavanje osnovnih značajki različitih vrsta tekstova
- glasno čitanje tekstova
- pravilna uporaba rečenične intonacije

2.1.4 PISANJE

- ispunjavanje obrasca
- nadopunjavanje teksta riječima prema vizualnom/zvučnom predlošku
- nadopunjavanje dijelova teksta koji nedostaju
- pisanje čestitke, razglednice, pisama, poruka, SMS poruka, elektroničkih pisama
- pisanje diktata

2. 2 STRATEGIJE UČENJA I SLUŽENJA ZNANJEM

Tijekom prvoga razreda učenike bi trebalo osposobljavati za primjenu sljedećih strategija učenja i služenja postojećim znanjem:

- služiti se vizualnim elementima u svrhu memoriranja jezičnih sadržaja i kao pomoći pri razumijevanju
- zaključiti o značenju na osnovi jezičnih poticaja
- tražiti informacije prema nekom načelu
- predvidati i preispitivati pretpostavke
- sastaviti listu prema nekom načelu
- ispuniti ili dopuniti tablicu
- mobilizirati predznanje putem asocijacija
- raditi bilješke
- uočiti i označiti pravilnosti i analogije
- razvrstavati prema pravilnostima i analogijama

- primijeniti pravilo
- provjeriti u gramatičkom pregledu
- služiti se rječnikom
- tematski usustavljavati leksik
- promijeniti perspektivu govornika
- sustavno/redovito ponavljati
- koristiti tehničke memoriranja
- služiti se znanjem hrvatskoga i stranog jezika
- uočiti i opisati korake koji vode do određenoga cilja
- odrediti vlastite ciljeve učenja i kontrolirati njihovo ostvarenje
- učiti u suradnji s drugima

3. NASTAVNE TEME I PRIJEDLOG NASTAVNIH CJELINA

NASTAVNE TEME	NASTAVNE CJELINE
Mladi u obiteljskom i društvenom okruženju	Odnosi među naraštajima Pripadnost skupini i izdvojenost
Europsko okruženje, multikulturalnost	EU Važnost učenja stranih jezika
Obrazovanje za budućnost	Zanimanja Uporaba različitih izvora infomacija, internet Jezik struke, upute za uporabu i rukovanje
Slobodno vrijeme	Glazba Poslovi u slobodno vrijeme i za vrijeme praznika

DRUGI RAZRED

1. ZNANJA

1.1 LEKSIČKA PODRUČJA

Leksička područja u okviru predviđenih jezičnih funkcija:

problemi vršnjaka u skupini, problemi društva, oblici poželjnog i nepoželjnog ponašanja, proslave, prijateljstvo, želje, odijevanje i moda, osobna uvjerenja, predrasude i stereotipi u multikulturalnom okruženju i izvan njega, cjeloživotno obrazovanje, upute za uporabu i rukovanje, ekologija, briga o zdravlju, zdrava prehrana (kupovanje živežnih namirnica, količina i cijena), praznici, promet i orijentacija u prostoru, putovanja

1.2 GRAMATIČKE STRUKTURE

- prezent pravilnih, nepravilnih, jednostavnih, složenih i povratnih glagola
- perfekt jednostavnih, složenih, pravilnih, nepravilnih i povratnih glagola vezanih uz tematska područja u jednini i množini s pomoćnim glagolima *haben* i *sein* (izuzev modalnih glagola) (jesni, niječni i upitni oblik)
- preterit pravilnih, nepravilnih, jednostavnih, složenih i povratnih glagola u jednini i množini
- prezent i preterit modalnih glagola u jednini i množini (jesni, niječni i upitni oblik)
- futur
- zapovjedni način (2. lice jednine, 2. lice množine i uljudno obraćanje sa *Sie*)
- rekcija nekih učestalih glagola

- imenice s neodređenim i određenim članom u sva tri roda, u svim padežima jednine i množine
- osobne, posvojne, pokazne zamjenice u jednini i množini
- povratne zamjenice
- neodređene zamjenice: *jemand, niemand*
- neodređena zamjenica *man*
- upitna zamjenica: *wer, was, welcher/e/es, was für ein/e*
- pokazna zamjenica *dieser/e/es*
- upitni i zamjenički prilozi: *womit/damit, wofür/dafür, wozu/dazu, wodurch/dadurch..)*
- upitne riječi: *wie, wo, wann, wieviel, wie viele, ...*
- stupnjevanje pridjeva i priloga
- opisni pridjevi kao dio predikata i prilozi u svim stupnjevima komparacije
- glavni brojevi; redni brojevi
- neki prilozi mjesta, vremena, načina i uzroka
- neki prijedlozi s dativom, akuzativom, dativom i akuzativom
- negacija: *nicht, nein, kein/e*
- nezavisno složene rečenice s veznicima: *und, aber, oder, denn...*
- zavisno složene rečenice uz veznike: *weil, dass, wenn*
- indirektne upitne rečenice

● *na razini prepoznavanja*

- konjunktiv preterita glagola *haben, sein* i modalnih glagola (npr. *Ich hätte gern ein Stück Kuchen, ich wäre gern Bankdirekt. Könnten Sie mir helfen?*)
- prezent i preterit pasiva
- opisni pridjevi u funkciji atributa u pozitivu, u svim padežima jednine i množine (sklonidba pridjeva: / određeni član + pridjev + imenica / pridjev + imenica / neodređeni član ili posvojna zamjenica ili negacija *kein/e* + pridjev + imenica)

1.3. JEZIČNE FUNKCIJE (OBRAZOVNI ISHODI)

U okviru obrađenih tema i jezičnih struktura:

- postavljanje/odgovaranje na pitanja
- izražavanje količine i cijene
- prepričavanje događaja i radnji u sadašnjosti, prošlosti
- izražavanje raspoloženja
- izricanje ukusa i stava prema nečemu
- imenovanje predmeta, osoba i pojave
- opisivanje i uspoređivanje predmeta, osoba
- opisivanje pojava i situacija i određivanje odnosa između predmeta i osoba
- izricanje radnji
- izricanje odnosa u vremenu i prostoru
- izražavanje molbe
- izražavanje zahvale
- izražavanje želje
- izražavanje negodovanja i odobravanja, slaganja i neslaganja
- izražavanje zahtjeva, naredbe, obveza i dužnosti
- traženje i davanje informacija
- razumijevanje uputa za uporabu i rukovanje
- uporaba različitih izvora informacija

2. VJEŠTINE I SPOSOBNOSTI

2.1 JEZIČNE VJEŠTINE

2.1.1 SLUŠANJE

- reagiranje na naputke i naredbe na njemačkom jeziku
- povezivanje vizualnoga (slikovnoga/pisanoga) i zvučnoga sadržaja
- globalno, selektivno i detaljno razumijevanje teksta
- slušanje izgovora i intonacije izvornih govornika (zvučni tekstovi)
- svladavanje razlika u izgovoru glasova i glasovnih skupina njemačkoga jezika u odnosu na hrvatski jezik

2.1.2 GOVORENJE

• Govorna interakcija/ sudjelovanje u razgovoru

- verbalno reagiranje na verbalne i neverbalne poticaje u okviru jezičnih funkcija
- postavljanje/odgovaranje na pitanja u okviru poznatih jezičnih struktura i tematskih sadržaja
- reproduciranje i produciranje dijaloga u okviru poznate tematike
- sudjelovanje u dramatizacijama i simulacijama dijaloških situacija

• Govorna produkcija/ izražavanje u kontinuitetu

- reprodukcija i produkcija monoloških tekstova u okviru poznate tematike
- povezivanje elemenata priče pomoću aplikacija ili tekstualnih dijelova priče koje treba povezati u logičku cjelinu
- imenovanje i opisivanje predmeta, osoba, radnji, situacija i događaja (sa ili bez slikovnoga predloška)
- prepričavanje događaja
- sudjelovanje u kratkim dramatizacijama
- iznošenje rezultata individualnog i/ili skupnoga rada

• Izgovor i intonacija

- izgovaranje specifičnih glasova njemačkoga jezika u riječima
- reproduciranje rečenica s odgovarajućom rečeničnom intonacijom

2.1.3 ČITANJE

- globalno, selektivno i detaljno razumijevanje kraćih tekstova poznate tematike
- uočavanje osnovnih značajki različitih vrsta tekstova
- glasno čitanje tekstova
- pravilna uporaba rečenične intonacije

2.1.4 PISANJE

- ispunjavanje obrasca
- nadopunjavanje teksta riječima prema vizualnom/zvučnom predlošku
- nadopunjavanje dijelova teksta koji nedostaju
- pisanje kraćih sastava prema zadatom modelu (vođeni sastav)
- pisanje čestitke, razglednice, pisama, poruka, SMS poruka, elektroničkih pisama
- pisanje diktata

2. 2 STRATEGIJE UČENJA I SLUŽENJA ZNANJEM

Tijekom drugoga razreda učenike bi trebalo osposobljavati za primjenu sljedećih strategija učenja i služenja postojećim znanjem:

- služiti se vizualnim elementima u svrhu memoriranja jezičnih sadržaja i kao pomoći pri razumijevanju
- zaključiti o značenju na osnovi jezičnih poticaja
- tražiti informacije prema nekom načelu
- predviđati i preispitivati pretpostavke
- sastaviti listu prema nekom načelu
- ispuniti ili dopuniti tablicu
- mobilizirati predznanje putem asocijacija
- raditi bilješke i služiti se njima za prepričavanje
- uočiti i označiti pravilnosti i analogije
- razvrstavati prema pravilnostima i analogijama
- primijeniti pravilo
- provjeriti u gramatičkom pregledu
- služiti se rječnikom
- tematski usustavljavati leksik
- promijeniti perspektivu govornika
- sustavno/redovito ponavljati
- koristiti tehnike memoriranja
- služiti se znanjem materinskoga i stranog jezika
- uočiti i opisati korake koji vode do određenoga cilja
- odrediti vlastite ciljeve učenja i kontrolirati njihovo ostvarenje
- učiti u suradnji s drugima
- koristiti se medijima (TV, internet, tisak...) i edukacijskim programima primjereni dobi i jezičnoj razini učenika

3. NASTAVNE TEME I PRIJEDLOG NASTAVNIH CJELINA

NASTAVNE TEME	NASTAVNE CJELINE
Mladi u obiteljskom i društvenom okruženju	Oblici prihvatljivog i neprihvatljivog ponašanja Kultura i supkultura mladih, odijevanje
Europsko okruženje, multikulturalnost	Sličnosti i povezanosti kultura Tolerancija
Obrazovanje za budućnost	Jezik struke, upute za uporabu i rukovanje Cjeloživotno obrazovanje Ekologija
Slobodno vrijeme	Putovanja Promet

Nastavni predmet: Poduzetništvo**Razred: drugi (2)****Tjedni i ukupni fond sati:**

Razred	1	2
Broj sati	-	1(28)

Cilj: Stjecanje osnovnih znanja o suvremenom poduzetništvu.

Zadaci programa:

- razlikovanje temeljnih pojmljih vezanih uz poduzetništvo;
- upoznavanje mogućnosti poduzetništva kroz opće ciljeve i sustave vrijednosti;
- upoznavanje mogućnosti unapređenja i razvoja kroz odgovarajuće organiziranje poslovanja;
- razvijanje svijesti učenika o kreativnosti, inicijativi i preuzimanju rizika kao zahtjevima suvremenog poduzetništva;
- upoznavanje poduzetništva u Hrvatskoj.

Sadržaj

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaj
1. Poduzetništvo i poduzetnik	Razlikovanje temeljnih pojmljih vezanih uz poduzetništvo. Razlikovanje načina organiziranja poslovanja kroz različite organizacijske oblike.	Definiranje sljedećih pojmljih: poduzetništvo, poduzetnik, poduzeće, rizik, profit, prihod, rashod Glavne značajke poduzeća, vrste poduzeća, obrt
2. Mala poduzeća	Uočiti važnost malih poduzeća na tržištu, te navesti njihove doprinose u ostvarivanju tržišnih rezultata rada. Prepoznati prednosti i nedostatke malih poduzeća.	Mala poduzeća Obilježja malih poduzeća Prednosti i slabosti malih poduzeća Budućnost malih poduzeća
3. Ulazak u posao	Objasniti načine ulaska u posao. Odrediti karakteristike pojedinih načina ulaska u posao. Navesti izvore ideja za pokretanje biznisa.	Početak od nule kao način ulaska u posao Kupnja postojećeg biznisa Ugovor o franšizi Obiteljski biznis Ideje biznisa
4. Organizacijski oblici poduzeća	Prepoznati organizacijske oblike poduzeća i objasniti svaki oblik trgovačkog društva koji postoji i djeluje unutar Zakona o trgovačkim društvima	Javno trgovačko društvo Komanditno društvo Dioničko društvo Društvo s ograničenom odgovornošću
5. Osnove poduzetništva u Hrvatskoj	Poznavanje glavnih institucija i zakonskih regulativa koji reguliraju poduzetništvo u Hrvatskoj. Poznavanje programa za	Zakonska regulativa koja regulira problematiku poduzetništva (naglasak na obrt), nadležne institucije, servis Vlade RH Hitro.Hr

| poticaj poduzetništva.

Nastavni predmet: Matematika u struci**Razred: prvi (1), drugi (2)****Tjedni (ukupni) fond sati:**

Razred	1	2
Broj sati	2 (68)	1 (28)

Cilj programa

Nastava matematike omogućuje učenicima da usvoje osnovno matematičko znanje potrebno za razumijevanje pojava i zakonitosti u prirodi i društvu te ih osposobljava za primjenu osnovnih znanja iz života i u praktičnoj primjeni u struci.

Zadaci programa:

- da učenici steknu znanja potrebna za razumijevanje kvantitativnih odnosa i zakonitosti u praktičnom životu;
- da dobiju znanja koja su nužna za uključivanje u rad;
- da razviju logično mišljenje te sposobnost preciznog formuliranja pojmoveva;
- da se u učenika razvija preciznost i konciznost u izražavanju te urednost, upornost i sistematičnost u radu;
- da steknu vještina osnovnog računanja prema danim uputama.

Prva godina

Nastavno područje	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaj
1. Prirodni brojevi	Usvojiti pojam skupa N i računske operacije u skupu N.	Skup N, Računske operacije i svojstva Pojam djeljivosti Najveći zajednički djelitelj Najmanji zajednički višekratnik
2. Cijeli brojevi	Usvojiti pojam skupa Z i računanje u skupu Z	Skup Z, i njegova svojstva Računske operacije u skupu Z Računanje sa zagradama
3. Racionalni brojevi	Usvojiti pojam skupa Q, računanje s razlomcima . Znati decimalni zapis racionalnog broja, računati s decimalnim brojevima uz upotrebu kalkulatora	Skup Q , svojstva Računske operacije i svojstva Decimalni zapis rac. broja Računanje s decimalnim brojevima
4. Linearne jednadžbe	Naučiti rješavati linearne jednadžbe Znati iz formule izračunati jednu nepoznatu veličinu ako su zadane ostale	Linearne jednadžbe s jednom nepoznanicom Problemi s jednom nepoznanicom Linearni sustavi s dvije nepoznanice
5. Planimetrija	Razlikovati geometrijske likove i znati izračunati opseg i površinu lika koristeći formule za opseg i površinu. Ovladati mernim jedinicama za duljinu i površinu	Trokut, vrste trokuta Površina i opseg trokuta Krug i kružnica Četverokut Opseg i površina četverokuta
6. Potencije	Usvojiti pojmove: potencija ,baza , eksponent	Pojam potencije s cijelim eksponentom

	Naučiti računske operacije s potencijama Znati računati pomoću kalkulatora i razumjeti eksponencijalan zapis broja	Operacije s potencijama Potencije baze 10
7. Polinomi	Usvojiti pojam polinoma Naučiti računske operacije s polinomima Naučiti kvadratni zbroj i razliku Znati primijeniti formulu za razliku kvadrata Usvojiti pojam algebarskog razlomka Znati rješiti jednostavnije primjere s algebarskim razlomcima	Pojam polinoma Računske operacije s polinomima Kvadrat binoma Razlika kvadrata Rastavljanje na faktore Algebarski razlomci
8. Realni brojevi	Shvatiti pojam iracionalnog broja i ukupnost realnih brojeva Usvojiti smještaj realnih brojeva na pravac Znati zaokružiti decimalni broj na željeni broj decimala Snalaziti se u koordinatnom sustavu na pravcu i u ravnini	Drugi korijen Pojam iracionalnih brojeva Skup R Koordinatni sustav na pravcu Koordinatni sustav u ravnini
9. Graf linearne funkcije	Znati nacrtati graf linearne funkcije Razlikovati rastuće i padajuće linearne funkcije Problem s jednom nepoznanicom moći grafički predočiti	Graf linearne funkcije Rastuće i padajuće linearne funkcije Grafičko rješavanje sustava linearnih jednadžbi

Druga godina

Nastavno područje	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaji
1. Mjerne jedinice	Uspješno koristiti odgovarajuće mjerne jedinice Pretvarati, razumjeti i koristiti mjerne jedinice koje nisu često u upotrebi	Preračunavanje mjera (prefiksi i značenja) Metrički sustav mjera (mjere za duljinu, površinu, volumen, masu, temperaturu, vrijeme itd.) Osnovne jedinice angloameričkog sustava mjera i tablice za pretvorbu
2. Geometrijska tijela	Razlikovati geometrijska tijela Razumjeti pojam oplošja i volumena Znati izračunati oplošje i volumen tijela prema formulama Znati koristiti pojmove oplošja i	Kocka Kvadar Prizme Piramide Valjak

	volumena u praktičnim problemima iz struke (računanje potrebnog materijala, zapremine itd.)	Stožac Kugla
3. Proporcionalnost i primjene	Znati izračunati nepoznati član razmjera, pomoću pravila trojnog znati riješiti praktične probleme, pomoću aritmetičke sredine znati izračunati prosječne vrijednosti. Račun diobe uz jednostavan postupak omogućava podjelu određenih sredstava ili vremena prema unaprijed određenim kriterijima na potreban broj dijelova, pomoću računa smjese znati odrediti omjere miješanja da bismo dobili željeno svojstvo smjese.	Omjeri i razmjeri Upravo i obrnuto razmjerne veličine Grafički prikaz upravo i obrnuto razmjernih veličina Aritmetička sredina Pravilo trojno – jednostavno i složeno Račun diobe – jednostavan i složen Račun smjese – jednostavan i složen
4. Postotni, promilni i kamatni račun	Razumjeti pojam postotka Znati izračunati postotak pomoću kalkulatora bez obzira na osnovnu vrijednost Znati ispravno koristiti formule za postotni, promilni i kamatni račun	Pojam postotka Osnovni postotni račun Postotni račun više 100 Postotni račun niže 100 Promilni račun Jednostavni kamatni račun
5. Izračunavanje plaće	Znati razliku između bruto i neto plaće Znati čitati isplatnu listu	Osnovni pojmovi vezani uz plaću (bruto i neto plaća, doprinosi, porez, prirez) Doprinosi iz plaće i na plaću Porezna osnovica Porezne stope Tablica prireza po gradovima Neto plaća
6. Kalkulacija cijene	Znati sve element kalkulacije troškova i cijena Znati napraviti promjene cijena, popuste s odgovarajućim promjenama kalkulacije	Osnovni pojmovi vezani uz cijenu (cijena proizvoda, rabat, marža, porez – PDV , prodajna cijena) Porez i povrat poreza

Nastavni predmet: Ličilačke podloge i materijali**Razred: prvi (1), drugi (2)****Tjedni (ukupni) fond sati:**

Razred	1	2
Broj sati	2 (68)	3 (84)

Zadaci:

Naučiti osnovne karakteristike pojedinih podloga te usvojiti znanja o ličilačkim materijalima i njihovim osnovnim sastojcima. Omogućiti učeniku upoznavanje s osnovama ličilačke tehnike kao i s alatima i priborom. Učenik stječe znanja o podlogama i materijalima. Naučiti ispravne postupke pri izvođenju radova na pojedinim podlogama.

Razred: prvi**Tjedni (ukupni) fond sati: 2 (68)****Sadržaj programa:**

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaji
PODLOGE I MATERIJALI a. Podloge	<p>Spoznati osnovne karakteristike određene podlove kao nosioca završnog naliča.</p> <p>Uočiti razliku između određenih vrsta mineralnih podloga.</p> <p>Spoznati razliku između pojedinih vrsta drvenih podloga.</p> <p>Upoznati razliku i karakteristike različitih metalnih podloga.</p>	<p>PODLOGE</p> <p>a) Mineralne podlove Prirodni kamen i vrste kamena Umjetne mineralne podlove Vrste ožbukanih podloga Vrste betonskih podloga</p> <p>b) Drvene podlove - bitne karakteristike podlove od mekog, tvrdog i ukočenog drva</p> <p>c) Metalne podlove - željezo, čelik, bakar, plemeniti metali, legure Ostale metalne podlove</p>
PODLOGE I MATERIJALI b. Ličilački materijali-pigmenti	<p>Upoznati osnovne ličilačke materijale i njihova svojstva. Upoznati podrijetlo pojedinih vrsta pigmenata.</p> <p>Uočiti podjelu pojedinih pigmenata prema kvaliteti i vrsti obojenosti.</p>	<p>LIČILAČKI MATERIJALI</p> <p>Podjela ličilačkih materijala Podrijetlo, tehnološke oznake i tehnička svojstva</p> <p>A/ Pigmenti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bijeli pigmenti - crni pigmenti - crveni pigmenti - žuti pigmenti - zeleni pigmenti - plavi pigmenti - smedi pigmenti

Razred: drugi

Tjedni (ukupni) fond sati: 3 (84)

Sadržaj programa:

b. Ličilački materijali-veziva	<p>Upoznati materijale koji povezuju pigmente u boju i imaju filmotvornu funkciju.</p> <p>Upoznati pomoćne ličilačke materijale.</p> <p>Uočiti razliku između osnovnih vezivnih i pomoćnih materijala. Upućivanje u ulogu pomoćnih materijala.</p>	<p>B/ Ličilačka veziva</p> <ul style="list-style-type: none">- vodena veziva- uljana veziva- lakovna veziva- disperzna veziva <p>C/ Pomoćni ličilački materijali</p> <ul style="list-style-type: none">- otapala- sikativi- omekšivači- emulgatori- konzervansi- fiksitivi <p>Gotove boje</p> <p>Sastav boja</p> <p>Podjela i proizvodnja</p>
C Ličilački gotovi materijali	<p>Upoznati materijalni sastav gotovih boja i način njihove proizvodnje.</p> <p>Uočiti razlike u vrsti veziva.</p> <p>Spoznati razliku u kvaliteti materijala s obzirom na količinu. Spoznati upotrebljene razlike s obzirom na vrstu veziva.</p> <p>Uočiti specifičnosti materijala s obzirom na sastav.</p>	<p>A/ Vodene boje:</p> <ul style="list-style-type: none">vapnene boje, silikatne boje, cementne boje, tutkalne boje, kazeinske boje <p>B/ Uljane boje</p> <p>Podjela: posne, polumasne, masne, punomasne</p> <p>C/ Lakovne boje;</p> <p>sastav i uporaba:</p> <ul style="list-style-type: none">- lakovi na bazi prirodnih smola- lakovi na bazi umjetnih smola- celulozni lakovi i nitro lakovi- klor- kaučuk i asfaltni lakovi <p>D/ Disperzne boje;</p> <p>sastav i uporaba:</p> <ul style="list-style-type: none">- suspenzije- emulzije <p>E/ Temeljne boje za:</p> <ul style="list-style-type: none">- drvene podloge- metalne podloge
d. Ličilački posebni materijali	<p>Upoznati različite vrste materijala i pomoćnih materijala koji se upotrebljavaju u specifičnim uvjetima.</p> <p>Upoznati pomoćne materijale i njihovu tehnološku primjenu.</p>	<p>A/ Kiseline i lužine za neutralizaciju i čišćenje</p> <p>B/ Boje otporne na djelovanje lužina</p> <p>C/ Specijalni lakovi za radove u posebnim uvjetima otporni na toplinu</p> <p>Ljepila na bazi disperzija</p> <p>Specijalna dvokomponentna ljepila</p> <p>Poliester i njegova primjena</p>

Metodičke napomene:

Metode koje se koriste u izlaganju sadržaja su verbalne, opisivanje i objašnjavanje pojmove i procesa kombiniraju se s demonstracijom koja se izvodi u manjim grupama. Demonstracija se izvodi na modelima, a praćena je s vizualnim materijalom (videoprojekcija) i crtežom.

Obveze učenika:

Učenik bilježi predavanja, izrađuje domaće zadatke i radi vježbe.

Nastavni predmet: Ličilački radovi**Razred: prvi (1), drugi (2)****Tjedni (ukupni) fond sati:**

Razred	1	2
Broj sati	3 (102)	2 (56)

Zadaci:

Upoznavanje s ličilačkim alatom i priborom. Usvojiti znanja o metodama rada u saniranju oštećene podloge kao i zaštite podloge u posebnim uvjetima. Upoznavanje učenika s osnovama organizacije radova. Naučiti učenika prepoznati podloge izložene štetnim faktorima te načine njihova uklanjanja.

Razred: prvi**Tjedni (ukupni) fond sati: 3 (102)****Sadržaj programa:**

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati (znanja, vještine i umijeća)	Nastavni sadržaji
a. Ličilački alati i pribor	<p>Upoznati alate, pribor, strojeve i uređaje karakteristične za ličilačku struku.</p> <p>Poznavanje vrste materijala i vlakana u građi kistova, četki i ličilačkih valjaka.</p> <p>Upoznati način rada niskotlačne prskalice.</p> <p>Upoznati princip rada visokotlačnih prskalica.</p> <p>Uvid u moguće opasnosti pri radu s takvim strojevima.</p> <p>Upoznati specifične alate i pribore za dekorativna obojenja.</p> <p>Uvid u mogućnosti uporabe niza priručnih sredstava pri dekorativnim obojenjima.</p> <p>Upoznati način prenošenja željenog natpisa ili slike s pomoću šablone.</p> <p>Upoznati vrste pomoćnih alata u ličilačkoj struci.</p> <p>Poznavanje alata i strojeva za skidanje starih naliča, nečistoće i</p>	<p>A/ Ličilački alati Kistovi i četke Valjci za ličenje Lopatice Prskalice</p> <p>a/ Nisko-tlačne prskalice: fiksirka, aero-sol prskalica raspršivač</p> <p>b/ Visokotlačne prskalice Dijelovi visokotlačne prskalice: kompresor, pištolj - spremnik za boju</p> <p>B/ Alati za dekorativna obojenja: 1/ Alati za tapkanje boje 2/ Valjci za dekoracije 3/Alati za izradu dekorativnih linija 4/ Alati za imitacije 5/ Dodatni pribor</p> <p>C/ Šabline:</p> <p>D/ Alati za dekorativno i umjetničko slikanje</p> <p>E/ Pismoslikarski alati</p> <p>F/ Alati za izradu pozlate</p> <p>G/ Pomoći ličilački alati Lopatice Plamenjače Strojevi za pjeskarenje Brusni papiri Strojevi za brušenje</p>

	<p>hrđe te njihova primjena.</p> <p>Uvid u vrste i način uporabe pojedinih vrsta brusnih papira s obzirom na vrstu brušenja (suho, vodeno grubo, fino...).</p> <p>Poznavanje specijalnih priručnih alata za fina dekorativna brušenja.</p>	<p>Alati za dekorativna brušenja</p> <p>H/ Radne naprave: ljestve, skele, nogari i stalci</p>
Tehnologija izvođenja radova	<p>Uvid u način primjene pojedinih tehnoški postupaka u ličilačkim radovima.</p> <p>Upoznati tehnoške postupke pri uporabi pojedinih materijala.</p> <p>Uočiti važnost pripremnih radova.</p> <p>Upoznati bitne karakteristike i postupke pri radu na različitim podlogama i sličnim materijalima.</p> <p>Uočiti važnost pravilno izvedenih radnji i njihov redoslijed.</p> <p>Uočiti važnost određenih tehnoških postupaka.</p> <p>Usvojiti njihov redoslijed.</p> <p>Upoznati fizikalne i kemijske postupke u pojedinim fazama rada.</p>	<p>A/ Uvjeti za izvođenje ličilačkih radova Priprema radnog mjesa i rad u nastanjenim prostorima</p> <p>B/ pripremni radovi na mineralnim podlogama - starim vapnenim žbukama - novim vapnenim žbukama - vapneno-cementnim žbukama - različitim vrstama umjetnih mineralnih podloga</p> <p>C/ Pripremni radovi na drvenim podlogama</p> <p>D/ Pripremni radovi na metalnim podlogama 1. Skidanje nečistoće i rde i postupci 2. Uporaba kemijskih preparata za skidanje hrđe</p>

Razred: drugi

Tjedni (ukupni) fond sati: 2 (56)

Sadržaj programa:

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaji
Tehnologija izvođenja radova	<p>Uvid u način primjene pojedinih tehnoški postupaka u ličilačkim radovima.</p> <p>Upoznati tehnoške postupke pri uporabi pojedinih materijala.</p> <p>Uočiti važnost pripremnih radova.</p>	<p>A/ Radovi na mineralnim podlogama Mase za zaglađivanje i njihova primjena Nanošenje i funkcije međuslojeva naliča Disperzne boje i njihova upotreba na</p>

	<p>Upoznati bitne karakteristike i postupke pri radu na različitim podlogama i sličnim materijalima.</p> <p>Uočiti važnost pravilno izvedenih radnji i njihov redoslijed.</p> <p>Uočiti važnost određenih tehnoloških postupaka.</p> <p>Usvojiti njihov redoslijed.</p> <p>Upoznati fizikalne i kemijske postupke u pojedinim fazama rada.</p> <p>Spoznati važnost zaštitnih radova u sprečavanju korozije.</p>	<p>mineralnim podlogama</p> <ul style="list-style-type: none"> - starim vapnenim žbukama - novim vapnenim žbukama - vapneno-cementnim žbukama - različitim vrstama umjetnih mineralnih podloga <p>B/ Radovi na drvenim podlogama Vrste materijala i njihova upotreba s obzirom na vrstu drveta</p> <p>C/ Radovi na metalnim podlogama</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Skidanje nečistoće i hrđe i postupci 2. Uporaba kemijskih preparata za skidanje hrđe 3. Temeljenje temeljnim premazima i razlog temeljenja 4. Primjena boja i lakova za završne premaze 5. Uporaba i vrsta kitova za zaglađivanje, emajliranje emajl lakom i tehnološki postupci pri radu 6. Zaštita različitih vrsta metala: pocinčanih limova, aluminijskih limova, bakrenih limova 3. Temeljenje temeljnim premazima i razlog temeljenja 4. Primjena boja i lakova za završne premaze 5. Uporaba i vrsta kitova za zaglađivanje, emajliranje emajl lakom i tehnološki postupci pri radu 6. Zaštita različitih vrsta metala: pocinčanih limova, aluminijskih limova, bakrenih limova
	<p>Upoznati tehnologiju sprečavanja štetnih materijala u podlozi da utječu na oštećenje završnog naličja</p> <p>Spoznati važnost izolacijskih radova kao preventive za očuvanje završnog naličja.</p> <p>Uočiti važnost i tehnološku opravdanost primjene pojedinih materijala na određenim podlogama.</p> <p>Upoznati razlog završnog dekorativnog obojenja.</p> <p>Uočiti razloge posebnih zaštitnih</p>	<p>A/ Neutralizacija:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cementnih žbuka i betona - neugašenih čestica vapna u žbuci - topivih soli u opeci i žbuci - salitre - katranske mrlje <p>B/ Izolacija:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vodom promočenih površina - katrana iz dimnjaka i dimovoda - mrlja od ogrjevnog plina i nikotina <p>C/ Unutrašnje i vanjsko obojenje ožbukanih podloga</p> <p>Tehnika u primjeni fasadnih boja, ličenje betona</p>

	<p>ličilačkih radova.</p> <p>Upoznati posebne dekorativno - zaštitne elemente kao zamjenu za nalič.</p>	
--	---	--

Metodičke napomene:

Metode koje se koriste u izlaganju sadržaja su verbalne, opisivanje i objašnjavanje pojmoveva i procesa kombiniraju se s demonstracijom koja se izvodi u manjim grupama. Demonstracija se izvodi na modelima, a praćena je s vizualnim materijalom (videoprojekcija) i crtežom.

Obveze učenika:

Učenik bilježi predavanja, izrađuje domaće zadatke i radi vježbe.

Izborni predmet**Nastavni predmet: Crtanje s osnovama obojenja****Razred: drugi (2)****Tjedni (ukupni) fond sati:**

Razred	1	2
Broj sati		2 (56)-

Zadaci:

Naučiti osmisliti i izvesti jednostavne crteže. Upoznati se s bojama, njihovim djelovanjem i mogućnostima njihova miješanja i kombiniranja. Razvijanje točnosti i pedantnosti u radu kao i odnosa prema lijepom. Razvijanje estetskog odnosa prema okolini i razvijanje samostalnosti i preciznosti u radu. Izvježbati postupak uvećanja jednostavnih ukrasnih crteža. Upoznati se s mogućnostima koje daje računalo u izradi jednostavnih prijedloga za obojenje.

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaji
UVOD	<p>Upoznati učenika s osnovnim značajkama povijesnih stilskih razdoblja.</p> <p>Upoznati osnovne alate i pomagala za likovno izražavanje.</p>	A/ KRATKI PREGLED LIKOVNOG IZRAŽAVANJA Jednostavniji slikovni prikazi elemenata i oblika u prostoru B/ MATERIJALNI UVJETI ZA LIKOVNO IZRAŽAVANJE Vježbe variranja različitih likovnih oblika s pomoću različitih pomagala
OSNOVNI LIKOVNI ELEMENTI	<p>Naučiti osnove likovne abecede.</p> <p>Upoznati mogućnosti oblikovanja spajanjem jednostavnih elemenata u složenije sklopove.</p> <p>Naučiti osnovne činjenice o prirodi i karakteristikama boja.</p>	A/ OSNOVNI LIKOVNI ELEMENTI: Kombiniranje različitih likovnih elemenata. Izrada linijskih crteža Karakterizacija plohe i površine toniranjem B/ PRIRODA BOJA I OBOJENJA Komponiranje obojenim

	<p>Uočiti vezu svjetlosti i obojenja.</p> <p>Spoznati razliku između vizualnog i mehaničkog miješanja boja.</p>	<p>plohama BOJA KAO SREDSTVO ZA OBOJENJE Prikazi trodimenzionalnih predmeta modulacijom boje</p>
OSNOVE KOMPOZICIJE	Uočiti mogućnosti kombiniranja jednostavnijih elemenata u organizirane cjeline.	<p>OSNOVNA NAČELA KOMPONIRANJA: Izvođenje vježbi po načelima uspoređivanja i viziranja različitih veličina i oblika likovnih elemenata.</p>
UVEĆAVANJE CRTEŽA	Upoznati tehničke mogućnosti u prilagođavanju i dimenzioniranje veličina.	<p>UVEĆAVANJE I UMANJIVANJE CRTEŽA S POMOĆU MREŽE. Izrada konstrukcijskih vježbi jednostavnijih stiliziranih oblika. Izrada ornamentalnih uzoraka i slova</p>
BOJA	Naučiti razlikovati svjetlosne i funkcionalne karakteristike. Naučiti razliku između tona i nijanse boja.	<p>PODJELA BOJA: TONSKE VRIJEDNOSTI OSNOVNE I MIJEŠANE BOJE Izrada tonskih skica. Vježbe i prijedlozi za obojenje interijera i eksterijera. Prikazi obojenja tipiziranih prostora. Izrada kartica boja po određenom uzorku.</p>

Izborni predmet**Nastavni predmet: Ekologija****Razred: drugi (2)****Tjedni (ukupni) fond sati:**

Razred	1	2	Ukupno
Broj sati		2 (56)-	2 (56)

Cilj programa:

Upoznati učenike s osnovama ekologije te ih uputiti u nužnost prepoznavanja i poštovanja ekoloških načela.

Zadaci programa:

Usvojiti etički kodeks u struci. Naučiti upotrebljavati ekološki prihvatljive materijale. Razvijati sposobnost promatranja, uočavanja, povezivanja i zaključivanja. Poticati logičko, analitičko-sintetičko te kritičko mišljenje i prosuđivanje. Poticati uvjerenje o potrebi odgovornog odnosa za prirodu i živi svijet. Proširivati svoje znanje i povezivati sa srodnim znanstvenim disciplinama. Razvijanje osjećaja sposobnosti za primjenu teorijskih znanja u praksi.

Razred: prvi**Tjedni (ukupni) fond sati: 2 (56)****Sadržaj programa:**

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaji
UVODNI DIO	Spoznati važnost ekologije kao znanosti.	Stanje životnog okoliša. Opasnosti od otpadnih tvari.
ŠTETNE OTROVNE TVARI	Upoznati učenika sa štetnim i otrovnim tvarima. Naučiti uzroke nastanka opasnih tvari.	Izvođenje pokusa solnom, fosfornom i sumpornom kiselinom na različitim vrstama podloga. Ispitivanje kemijskih svojstava različitih vrsta osušenih naliča.
RECIKLIRANJE	Spoznati načine recikliranja opasnih tvari.	Vježbe neutraliziranja različitih vrsta kiselina lužinama. Filtriranje i pročišćenje otpadnih materijala (ulja, otapala i lakova).
ZBRINJAVANJE ŠTETNOG OTPADA	Upoznati učenike s mogućim načinima zbrinjavanja štetnih i opasnih tvari.	Pretraživanje internet stranica o načinu zbrinjavanja otpadnih i štetnih tvari. Posjet tvornici boja i lakova.

Metodičke napomene:

Učenik na jednostavnim kemijsko-tehnološkim eksperimentima spoznaje djelovanje različitih materijala iz struke na okolinu. Osim toga usvaja specifične metode odnosa prema okolini i radnom prostoru.

Obveze učenika:

Učenik treba poštovati i pridržavati se stečenih znanja te kritički vrednovati i valorizirati rezultate i eventualne posljedice svog djelovanja na okolinu.

Nastavni predmet: Praktična nastava
D2 - U ŠKOLI
D3 - U RADNOM PROCESU

Razred prvi(1.) i drugi(2.)

Ukupni fond sati:

Razred	1.	2.
Broj sati	14 (504)	14 (504)

Cilj programa:

Učenika upoznati s opasnostima na radnom mjestu i uvježbati tehnike pomoći i samopomoći. Naučiti i uvježbati učenika da samostalno izvodi radne postupke u kompletnoj obradi, kako standarne tako i posebne zaštite pojedinih podloga od predradnji do završnog obojenja.

Zadaci programa:

Osporobiti učenika za prepoznavanje opasnosti koje su moguće na radnom mjestu, njihovo uklanjanje te stjecanje znanja o načinima pomoći. Upoznavanje s vrstama podloge i njihovim karakteristikama. Usvajanje znanja i vještina o metodama saniranja i pripremama podloge.

Naučiti izvesti sve potrebne predradnje na podlogama uz pridržavanje svih ekoloških i zaštitnih mjera. Naučiti koristiti glavne ličilačke alate kao i znati upotrebiti odgovarajuće materijale. Spoznati u radnim postupcima zaštitne i estetske funkcije naliča. Uvježbati ispravno izvoditi završne naliče.

Naučiti samostalno raditi i donositi odluke o adekvatnim postupcima kod određenih vrsta zaštitnog naliča. Upoznati više vrsta završnog naliča i njihove posebnosti. Naučiti raditi s tapetama. Znati primijeniti adekvatne postupke i materijale kod vanjskog naliča.

Razred: Prvi

Ukupni fond sati: 14 (504)

Sadržaj programa:

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaji
ZAŠTITA PRI RADU	Spoznati opasnosti na radnom mjestu. Usvojiti osobne mjere zaštite i naučiti preventivne mjere pri pružanju prve pomoći i samopomoći pri ozljedivanju. Naučiti razlikovati otrovne i štetne tvari. Polaganje ispita iz Zaštite pri radu na kraju odslušanih predavanja.	ZAŠTITA PRI RADU Izvođenje vježbi iz prve pomoći. Masaža srca i umjetno disanje. Pokazne vježbe pri prijelomu i unutrašnjim ozljedama i udaru elek. struje. Podvezivanje rana i ozljeda.
OSNOVNI I POMOĆNI LIČILAČKI ALATI I RADNE SPRAVE	Upoznati osnovne i pomoćne ličilačke alate i sprave te njihovu gradu. Naučiti pravilno i sigurno rukovati alatima i spravama.	Izvođenje jednostavnijih demonstracijskih vježbi s pomoću lopatica i strugača.
RADOVI NA MINERALNOJ PODLOZI	Shvatiti važnost ovih predradnji za uspješno izvođenje obojenja. Uočiti važnost pravilnog zbrinjavanja otpadnih tvari.	A/ ČIŠĆENJE I PRANJE MINERALNIH PODLOGA Izvođenje vježbi pranja i

	<p>Uočiti važnost zaštite podova i namještaja folijom.</p> <p>Spoznati važnost i svrhu odstranjivanja starih i labavih čestica boje.</p> <p>Vježbanje motoričkih sposobnosti i sigurno baratanje alatom. Usvojiti ekološku važnost pri zbrinjavanju otpadnog materijala.</p> <p>Uvježbati motoriku rada lopaticama.</p> <p>Naučiti pripremiti potrebni materijal i ne rasipati ga.</p> <p>Spoznati važnost zaštite okoline od prašine i nečistoće.</p> <p>Naučiti upotrebljavati zaštitnu masku, naočale i zaštitne rukavice.</p> <p>Naučiti vrste brusnih papira i drugih brusnih sredstava.</p> <p>Usvojiti motoriku ručnog i strojnog brušenja.</p> <p>Učenik mora spoznati važnost sigurnog zbrinjavanja otpadnog materijala.</p> <p>Shvatiti važnost ovog postupka.</p> <p>Naučiti pravilno upotrebljavati ličilačke četku ili valjak za nanošenje materijala za impregnaciju. Upoznati vrstu i način upotrebe materijala.</p> <p>Učenik treba svladati složenu tehniku zaglađivanja, pri čemu mora biti svjestan ove dionice rada. Treba naučiti pripremu materijala i koristiti se gladilicom i lopaticom u fazi zaglađivanja.</p> <p>Učenik treba svladati tehniku nanošenja boje na podlogu s pomoću kista i različitih valjaka, a da pri tome ne prlja okolinu.</p>	<p>četkanja podloge.</p> <p>B/ SKIDANJE STARIH NALIČA S MINERALNE PODLOGE U NASTANJENIM PROSTORIMA</p> <p>Močenje i struganje starih slojeva naliča mehaničkim načinom.</p> <p>C/ ZAPUNJAVAњE OŠTEĆENJA I NAPUKLINA NA MINERALNIM PODLOGAMA U NASTANJENOM PROSTORU</p> <p>Vježbe ispunjavanja pukotina živim gipsom. «Otvaranje», močenje i zapunjavanje pukotina.</p> <p>D/ BRUŠENJE MINERALNE PODLOGE U NASTANJENOM PROSTORU</p> <p>Vježbe pravilnog ručnog i strojnog brušenja zapunjениh oštećenja.</p> <p>E/ IMPREGNIRANJE MINERALNE PODLOGE</p> <p>Izvođenje vježbe s pomoću ličilačke četke i materijala za impregniranje.</p> <p>F/ ZAGLAĐIVANJE MINERALNE PODLOGE</p> <p>Vježbe zaglađivanja mineralne podloge s pomoću različitih masa za zaglađivanje.</p> <p>G/ ZAVRŠNO OBOJENJE</p> <p>Vježbe obojenja mineralne podloge.</p>
RADOVI NA DRVENOJ PODLOZI	<p>Usvojiti mjere osobne zaštite i zaštite okoliša pri radu i uočiti važnost skidanja starih i dotrajalih naličja.</p> <p>Naučiti sigurno rukovati elek. fenom i plinskom plamenjačom. Naučiti</p>	<p>A/ SKIDANJE STARIH NALIČA NA DIJELOVIMA DRVENE GRAĐE I NAMJEŠTAJA U NASTANJENIM PROSTORIMA</p> <p>Vježbe mehaničkog struganja drvene podloge.</p>

	<p>sigurnosne mjere pri rukovanju kemikalijama i lužinama.</p> <p>Naučiti upotrebljavati osobna i druga zaštitna sredstva pri radu. Zaštiteti okoliš od nečistoće i prašine.</p> <p>Spoznati važnost pravilnog zbrinjavanja otpadnih materijala.</p> <p>Naučiti sve o potrebnom materijalu za uspješno obavljanje posla.</p> <p>Uvježbati upotrebljavati kistove za nanošenje sredstava za impregniranje.</p> <p>Naučiti kojim materijalima se treba koristiti pri zapunjavanju većih oštećenja.</p> <p>Naučiti vrste materijala potrebnih za zaglađivanje drvene podloge.</p>	<p>Skidanje starog sloja naliča paljenjem i luženjem. Čišćenje i pranje prostora od nečistoće i prašine.</p> <p>B/ ČIŠĆENJE NEČISTOĆA BRUŠENJEM GRAĐEVNE STOLARIJE U NASTANJENOM PROSTORU Brušenje drvene podloge različitim vrstama brusnih papira ručno i strojno. Čišćenje prostora.</p> <p>C/ IMPREGNIRANJE STAROG I NOVOG DRVETA NA GRAĐEVINSKOJ STOLARIJI Izvođenje vježbi impregniranja pripremljene drvene podloge kistovima i lanenim uljem i firnisom.</p> <p>D/ ZAPUNJAVANJE VEĆIH OŠTEĆENJA NA DIJELOVIMA GRAĐEVNE STOLARIJE Vježbe zapunjavanja piljevinom, građevnim ljepilom i poliester kitom.</p> <p>E/ ZAGLAĐIVANJE DRVENIH PODLOGA KITOVIMA ZA DRVO Vježbe zaglađivanja različitim vrstama lopatice.</p>
RADOVI NA METALNOJ PODLOZI	<p>Naučiti metode skidanja starih premaza s kovne podloge mehanički i s pomoću kemijskih sredstava.</p> <p>Primjenjivati potrebne zaštitne mjere. Primijeniti mjere osobne zaštite i zaštita prostora.</p> <p>Naučiti kojim se brusnim sredstvima i sredstvima za odmašćivanje treba koristiti.</p>	<p>A/ SKIDANJE STARIH NALIČA S METALNE PODLOGE Vježbe mehaničkog, ručnog i strojnog brušenja i luženja kovne podloge.</p> <p>Paljenje starog naliča električnom ili plinskom plamenjačom.</p> <p>B/ ČIŠĆENJE, ODMAŠĆIVANJE I BRUŠENJE METALNE PODLOGE Vježbe pranja i</p>

	<p>Spoznati važnost nanošenja temeljnog premaza.</p> <p>Učenik treba upoznati potrebne materijale i alate za uspješno izvođenje posla.</p>	odmašćivanje kovne podloge. C/ TEMELJENJE METALNE PODLOGE Miniziranje podloge olovnim minijem i drugim temeljnim antikorozivnim kitovima i smjesama. D/ KITANJE VEĆIH OŠTEĆENJA NA KOVNIM PODLOGAMA Vježbe kitanja poliester kitom ili sličnim antikorozivnim kitovima i smjesama.
--	--	--

Razred: drugi

Ukupni fond sati: 14 (504)

Sadržaj programa:

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaji
RADOVI NA MINERALNOJ PODLOZI	<p>Učenik treba pod nadzorom, ali samostalno izvesti sve potrebne pripremne radnje i pritom se pridržavati svih zaštitnih i ekoloških mjera.</p> <p>Primijeniti sve zaštitne mjere (osobne i zaštita prostora). Naučiti pravilno koristiti osnovne ličilačke alate te spoznati karakteristike pojedinih materijala.</p> <p>Učenik treba naučiti koristiti kombinirane i složenije ličilačke materijale.</p>	A/ PREDRADNJE NA MINERALNIM PODLOGAMA U NASTANJENOM PROSTORU Izvođenje vježbi skidanja starog naliča, zapunjavanja oštećenja gipsom, brušenja, finog zagladivanja i impregniranja podloge. B/ NANOŠENJE GOTOVE BOJE NA MINERALNU PODLOGU Vježbe nanošenja disperzne boje na podlogu. C/ IZVODENJE KOMBINIRANOG OBOJENJA DISPERZNOM BOJOM I ULJANIM LAKOM U NASTANJENOM PROSTORU

		Izrada zaštitnog «cokla» u javnim prostorima.
RADOVI NA DRVENOJ PODLOZI	<p>Učenik treba uz nadzor, samostalno izvesti sve pripremne radnje na građevnoj stolariji.</p> <p>Učenik mora uočiti mogućnost premazivanja lazurnim premazima te spoznati njihovu zaštitnu i estetsku funkciju.</p> <p>Spoznati važnost temeljnih premaza na drvenariji i naučiti kojim se materijalima koristiti. Naučiti pravilno koristiti kistove za nanošenje boja.</p> <p>Učenik treba primijeniti sve osobne i druge zaštitne mjere. Treba usvojiti motorička znanja i vještine potrebne za nanošenje završnog premaza.</p>	<p>A/ PREDRADNJE NA DRVENIM PODLOGAMA Vježbe brušenja, skidanja starog naliča, kitanja i impregniranja drvene podloge.</p> <p>B/ NANOŠENJE LAZURNIH PREMAZA NA DRVENU PODLOGU Premazivanje podloga od ukočenog drva lazurama.</p> <p>C/ TEMELJENJE DRVENE PODLOGE U NASTANJENOM PROSTORU Izvođenje temeljnog premaza na građevnoj stolariji kistom i ventilirajućom temeljnom bojom.</p> <p>D/ ZAVRŠNI PREMAZI EMAJL-LAKOM NA GRAĐEVNOJ STOLARIJI Vježbe kistom za lakiranje emajl-lakom. Rastjerivanje laka i skidanje zacuraka.</p>
RADOVI NA METALNOJ PODLOZI	<p>Spoznati potrebu pripremnih radnji na metalnoj podlozi. Naučiti pravilno i sigurno koristiti potrebni alat.</p> <p>Uočiti važnost temeljenja kovne podloge.</p> <p>Naučiti strojnim prskanjem nanositi boju.</p>	<p>A/ PREDRADNJE NA METALNIM PODLOGAMA Izvođenje vježbi pranja, odmašćivanje i brušenja kovne podloge. Kitanje poliester kitom.</p> <p>B/ TEMELJNI ANTIKOROZIVNI I WASH-PRIMER PREMAZI NA METALNIM PODLOGAMA Prskanje komadnih dijelova kovnih podloga. Nanošenje temeljnog premaza kistom.</p>
RADOVI NA	Učenik mora samostalno izvesti sve	A/ FINO

MINERALNOJ PODLOZI	<p>potrebne predradnje uz primjenu svih zaštitnih i ekoloških mjera.</p> <p>Učenik samostalno i pravilno valjkom nanosi završnu disperzivnu boju na podlogu.</p>	ZAGLAĐIVANJE, BRUŠENJE I IMPREGNIRANJE MINERALNE PODLOGE Izvođenje zaglađivanja adekvatnim masama za zaglađivanje. Pravilno ručno brušenje prijelaza i neravnina na nanesenoj masi. Nanošenje sredstva za impregnaciju četkom ili valjkom. B/ ZAVRŠNO OBOJENJE MINERALNE PODLOGE U NASTANJENOM PROSTORU Odabir, priprema i nanošenje boje. Čišćenje i pranje prostora od ostataka boje.
RADOVI NA DRVENOJ PODLOZI	<p>Samostalno pripremanje drvene podloge za daljnju obradu uz sve potrebne mjere osobne zaštite, zaštite okoliša i ekološke mjere.</p> <p>Samostalno lakiranje kistom. Naučiti lakirati s pomoću kompresijske prskalice.</p>	A/ FINO ZAGLAĐIVANJE, BRUŠENJE I TEMELJENJE GRAĐEVNE STOLARIJE U NASTANJENOM PROSTORU Mehaničke radnje kitanja različitim vrstama kitova, brušenje, opršivanje i nanošenje temeljne boje.
UKRASNE TEHNIKE	<p>Naučiti mjeriti zadane površine, trasirati ih i uočiti njihove odnose. Upoznati potrebne sprave i alat za promjeravanje.</p> <p>Naučiti pravilno upotrebljavati kist i soboslikarsko ravnalo. Usvojiti motoričke vještine potrebne za izvlačenje linija. Upoznati materijal potreban za rad.</p>	A/ ODMJERAVANJE I TRASIRANJE VELIČINA Mjerenje poteznim metrom i određivanje vertikala viskom. Trasiranje trasirkom izmjerene veličine za izvođenje obojenja i dekoracije. B/ LINIRANJE HORIZONTALNIM LINIJAMA Izrada dekoracije

	<p>Uočiti mogućnost izrade kompleksnijih dekorativnih sklopova s pomoću jednostavnijih likovnih elemenata.</p> <p>.</p> <p>Naučiti izraditi adekvatni alat za prenošenje željenog uzorka na stropne i zidne površine.</p>	<p>horizontalno izvlačenim linijama na mineralnoj i drvenoj podlozi.</p> <p>C/ MREŽA HORIZONTALNIH, VERTIKALNIH I KOSIH LINIJA Vježbe dekoriranja izmjerene plohe horizontalnim, vertikalnim i kosim linijama.</p> <p>D/ PROCRTNICA Izrada matrice za prenošenje određenog uzorka na željenu plohu.</p>
--	---	---

METODIČKE NAPOMENE:

Učeniku se metodom demonstracije i opisivanja izlaže radni postupak u primjeni materijala i ispravnom korištenju alata. Učenik oponaša ovaj postupak i pod nadzorom nastavnika/instruktora uviđa i ispravlja svoje pogreške te nastoji u daljnjoj etapi radnju izvesti sa što manje pogrešaka i samostalno. Metodom ponavljanja učenik treba steći vještina i rutinu u obavljanju poslova kao i potrebna znanja prepoznavanja problema i njihova rješavanja.

OBAVEZE UČENIKA:

Učenik mora imati radno odijelo te odgovarajući alat. Učenik mora odraditi potreban broj radnih sati na vježbama kako u školi tako i kod obrtnika.

VII ZAVRŠNI ISPIT

Završni ispit polaže se prema Pravilniku o polaganju završnog ispita

Završni ispit sastoji se od :

1. Izrade praktičnog zadatka
2. Pismenog ispita iz hrvatskog jezika
3. Usmeni (pismeni) ispit iz tehnologije zanimanja

PROGRAM ZAVRŠNOG ISPITA ZA ZANIMANJE pomoćni soboslikar - ličilac

I.

Za praktični dio ispita zadaje se, u skladu s nastavnim planom i programom praktičnog dijela obrazovanja, praktična zadaća (uradak) iz područja:

1. Osnovne mjere zaštite i ekološki zahtjevi;
2. Poznavanje alata i materijala;
3. Proračun materijala i odabir alata;
4. Ispitivanje i kontrola podloga;
5. Struganje mineralne podloge u nastanjenom prostoru;
6. Pripremni radovi na mineralnoj podlozi u nastanjenom prostoru;
7. Fino zaglađivanje i impregniranje mineralne podloge u nastanjenom prostoru;.
8. Završno obojenje disperznom bojom;
9. Brušenje građevinske stolarije u nastanjenom prostoru;
10. Kitanje i temeljenje građevinske stolarije;
11. Brušenje i temeljenje metalne podloge.

Ispitanik mora u zadanom roku primjereno svom statusu izraditi uradak. Ispitna komisija na temelju dolje navedenih uradaka zadaje ispitniku jedan do tri uratka. Ispitna komisija može i samostalno predložiti uratke koje će zadati ispitniku.

URADAK

Vrsta uratka	Opis uratka
Priprema podloge	Predobrada mineralne, drvene i metalne podloge
Sanacija i zaglađivanje podloga	Zapunjavanje oštećenja i fino zaglađivanje podloga
Temeljna obojenja na podlogama	Oslojavljivanje podloga temeljnim premazima i fina brušenja
Jednostavna završna obojenja	Izrada višebojnih vodenih i disperznih premaza

Pri izradi praktične zadaće ispitanik se mora pridržavati propisanih mjera zaštite na radu i zaštite okoliša te ostalih uvjeta koje mu odredi ispitna komisija.

II.

Stručno-teorijski dio ispita obuhvaća teorijska znanja nužna za obavljanje praktičnih postupaka u zanimanju koja su propisana nastavnim planom i programom za teorijski dio obrazovanja.

NASTAVNI SADRŽAJI

1. Osnove zaštite pri radu i opasnosti na radnom mjestu
2. Znanje o načinu postupanja u slučajevima ozljeda i nesreća na radnom mjestu.
3. Poznavanje zaštitnih mjera u radu s otrovnim hlapljivim materijalima.
4. Ustroj i organizaciju radilišta.
5. Poznavanje rada skladišta i manipuliranja materijalom i sredstvima.
6. Izračun vrijednosti obavljenog posla i materijala
7. Izračun vrijednosti materijala
8. Odnosi sa strankama
9. Znanja o alatima, pomoćnim alatima i radnim spravama
10. Znanja o strojevima
11. Znanje o ulozi posebnih alata za izvođenje dekorativnih obojenja i posebnih efekata.
12. Poznavanje podloga
13. Poznavanje površinskih i dubinskih svojstava podloge
14. Znanje o posebnim karakteristikama drvene i mineralne podloge.
15. Poznavanje specifičnosti najčešćih metalnih podloga
16. Poznavanje materijala
17. Znanje o vrstama pigmenta te njihovim karakteristikama i primjeni.
18. Znanje o vrstama i osobinama vodenih, uljenih i lakovnih materijala.
19. Poznavanje osnovnih vrsta kitova i masa za zaglađivanje
20. Znanje o materijalima za zaštitu podloga izloženih posebnim uvjetima i štetnim utjecajima
21. Poznavanje materijala za saniranje, izolaciju i neutralizaciju oštećenih podloga
22. Znanje o materijalima za zaštitu fasada

OCJENJAVAČKI LIST

I. PRAKTIČNI DIO ISPITA

Radnje obavljene u okviru praktične zadaće	Broj bodova
Korištenje zaštitnih sredstava i naprava	0 – 10
Spretnost rukovanja alatima i napravama	0 - 20
Brzina i preciznost (točnost)	0 - 10
Kakvoća izrađene radne probe	0 - 10
Točnost dimenzija i obrade prema planu	0 - 20

Kakvoća izrađenog uratka	0 - 30
UKUPNO BODOVA	100

BODOVNA LISTA

Postotak (%) bodova	Ocjena
92 – 100	odličan (5)
81 – 91	vrlo dobar (4)
67 – 80	dobar (3)
50 – 66	dovoljan (2)
0 – 49	nedovoljan (1)

II. STRUČNO – TEORIJSKI DIO

Stručno-teorijski dio ispita je u pisanom obliku, a sastoji se od pitanja i zadaća koje postavlja ispitna komisija.

Ocjena se utvrđuje prema ovoj ljestvici:

BODOVNA LISTA

Postotak (%) bodova	Ocjena
90 – 100	odličan (5)
80 – 89	vrlo dobar (4)
70 – 79	dobar (3)
60 – 69	dovoljan (2)

Ispitanik koji postigne manje od 60 posto (%) bodova upućuje se na usmeni ispit. Na usmenom ispit u pravilu se provjeravaju znanja iz onih područja iz kojih polaznik nije pokazao dostatna znanja na pismenom dijelu ispita.